

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. peti-vrsta
mali oglasi po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
romen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirane
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekopni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.340
za inzerate, Sarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ljubljana je govorila: Njen zastopnik v narodni skupščini bo dr. Korošec!

Impozanten shod Slovenske ljudske stranke v Unionu.

4000 navzočih. ~ Največji politični shod, kar jih je sploh kdaj bilo v Ljubljani. ~ Viharne ovacije načelniku naše stranke. ~ Vsa Ljubljana pod globokim vtisom veličastne manifestacije.

Proti hotelu Unionu se pomikajo množice mož in fantov. Nobene kmečke suknje ne opaziš, sami Ljubljančani, pristni Ljubljančani. Ponosen in samozavesten je njihov korak, kot tedaj ob majniški deklaraciji...

Ob 10 dopoldne bo zopet govoril dr. Korošec... Ze pol ure pred začetkom dobesedno natlačena velika dvorana.

In še prihajajo zavedni volilci, da napolnijo vso galerijo in stranske prostore. Najmanj 4000 jih je, ki z veseljem pričakujejo ljubljena slovenskega naroda.

»Živijo dr. Korošec!« »Živijo načelnik SLS!« »Živijo zastopnik bele Ljubljane!« Klic, ovacij, viharnega navdušenja noče biti konca. Ob vstopu v dvorano se je namreč prikazal dr. Korošec, da med masami naroda, ki ga tako goreče ljubi, pove zaključno triumfalno besedo. — Na odru je med neprestanim vzklikanjem obsula dr. Korošca prava ploha raznobojnega cvetja. In z rdečim nagelčkom, na prsih simbolom medsebojne neminljivosti in nerazrušljive ljubezni je čakal dr. Korošec, da svojemu ljudstvu jasno in odkrito pove, kar mu veli srce...

Ko se je navdušenje poleglo, je načelnik SLS za Ljubljano dr. Jerič otvoril shod s sledečim nagovorom:

»Izredna čast mi je, otvoriti to veličastno zborovanje in pri tej priliki pozdraviti meščanstvo slovenske prestolice, delavca, obrtnika, industrijalca, uradnika, kulturnega delavca. Bodite nam iskreno pozdravljeni! Na današnjem zborovanju smo se sestali zato, ker hočemo manifestirati, da bo Ljubljana nerazdružljivo združena s Slovensko ljudsko stranko. (»Živijo!« Ploskanje.) V svoji sredi pozdravljamo tudi našega prvega govornika, poslanca in načelnika Slovenske ljudske stranke dr. Antona Korošca. (Buren aplavz.) Obenem poudarjam velepomembno ugotovitev, da postaja ta prostrana dvorana za manifestacijska zborovanja Slovenske ljudske stranke protestna.« (»Tako je!« Ploskanje.)

Nato je stopil pred govorniško mizo načelnik SLS, dr. Korošec. Po dvorani se je dvignil nov val navdušenja za voditelja Slovenske ljudske stranke. Na oder se je z galerij znova vsulo cvetje in pokrilo oder in mizo. Zborovalci so z viharim ploskanjem pokazali svojo hvaležnost svojemu priljubljenemu voditelju in zastopniku bele Ljubljane. Navdušene ovacije so trajale več minut in vzklikanje dr. Korošcu se kar ni moglo poleči.

Govor dr. Korošca.

Nato je dr. Korošec povzel besedo in ob veliki pazljivosti ter čestim ploskanjem in prirejanju izvajal sledeče:

Parlamentarni klub Slovenske ljudske stranke je sklenil s sedanjim ministrskim predsednikom Vukičevićem pogodbo, po kateri bodo poslanci naše stranke po volitvah vstopili v vlado. To vlado bo Vukičević skušal sestaviti iz Narodnega radikalnega kluba v zvezi z našim klubom, iz Davidovičevih demokratov v zvezi z muslimansko delegacijo in iz onih hrvatskih poslancev, kateri bi bili voljni vstopiti v to vladno kombinacijo in bi bili neodvisni od Radičevega vodstva.

Prazne nade naših nasprotnikov.

Četudi se napovedujejo težave v bodočem radikalnem klubu, vendar ni dvomiti, da bodo izvoljeni radikalni poslanci varovali enotnost svoje stranke s skupnim klubom in da bo ta

klub najštevilnejši v prihodnjem parlamentu. In četudi so se v vročini volivne borbe pojavila izvestna nesoglasja med Davidovičem in Vukičevićem, vendar istotako ni dvomiti, da bosta radikalni in demokratski klub tvorila stožer bodoče vladne večine in da se bodo okoli njih na podlagi že izvršenih ali še samo projektiranih parlamentarnih zajednic zbrali muslimanski in slovenski poslanci ter oni hrvatski poslanci, ki jih bo za to volja.

Ako bi kdo računal na to, da bi mogle kakršnekoli težave v razvoju bodočih parlamentarnih razmer oplašiti Slovensko ljudsko stranko in jo omajati v zvestobi do sklenjene pogodbe, potem mu bodi povedano, da bi krivo računal, kajti mi smo trdno prepričani o uresničitvi od Vukičevića zamišljene vladne kombinacije in smo poštenu ljudje, ki svoje obljube držijo in jih hočejo v vsakem slučaju držati. Osebnost sedanjega ministrskega predsednika in njegove ponovne javne izjave so nam porok dovolj, da na kako izigranje našega pakta tudi od njegove strani ni misliti. Meni se je zdelo potrebno, to posebej poudariti, ker živimo ravno v Sloveniji v atmosferi največjih volivnih laži in zavijanj in moramo do 11. septembra biti pripravljeni še na vse mogoče izmišljotine in intrige.

Naši politični nasprotniki v Sloveniji stavljajo vse svoje nade v neki demokratski blok, katerega še ni, za katerega razven njih moče nihče nič vedeti in kateri tudi, ako bi se vključ vsemu temu res osnoval, ne bi imel potrebne večine v parlamentu in torej ne bi mogel priti do vlade. Mnogo prej kakor vlado kakega bodočega demokratskega bloka bi bilo računati z možnostjo novih volitev, ako bi se Vukičevićev načrt že sedaj ne mogel uresničiti. V tem slučaju ostane Slovenska ljudska stranka tudi v bodoče v vseh sedanjih pozicijah in nikomur se ni treba bati preganjanj in maščevanj, s katerimi morda že danes na tihem nastopajo naši nasprotniki pri boječih dušah.

Zakaj hočemo biti v vladi.

Da smo sklenili z Vukičevićem pogodbo, vsled katere nam je po volitvah odprta pot v vlado, temu je vzrok, da hočemo sploh sodelovati v vseh bodočih vladah, katerih program bi se ne protivil bistvenim točkam našega programa, to pa zaradi tega, ker hočemo gospodarskemu življenju v Sloveniji zagotoviti ono stabilnost, ki je za njegov razvoj in napredok neprepotna, ker hočemo dati vsem našim kulturnim ustanovam sigurnost in zaščito, da lahko v miru rastejo in cvetejo, ker hočemo zagotoviti našim slovenskim uradnikom in uslužbenecem njihov kruh in svobodo, ker hočemo vsem delovnim stanovom z dobro zakonodajo priboriti možnost napredka in razvita in ker hočemo kot zvesti državljani marljivo in pošteno sodelovati pri vseh velikih državnih vprašanjih naše notranje in zunanje politike.

Za slovenski narod in za državo.

Naše delo v vladi bo veljalo slovenskemu narodu in celokupni državi. Naši slovenski politični nasprotniki so nas dosedaj denuncirali v Belgradu, kadar smo zagovarjali slovenske potrebe, češ, da smo separatisti, a kadar smo se uveljavljali v državni politiki, so nas krivili zopet doma, da pozabljamo Slovenijo. Mi se na take očitke tudi v bodoče ne bomo ozirali, ampak bodili bomo svojo resno in premišljeno zaščito pot, dobro vedoč, da ako se polegujemo za Slovenijo, ne moremo škoditi državi, in obratno, ako se zavzemamo za

državne interese, koristimo tudi svojemu slovenskemu narodu. Kakor smo v najhujših časih ostali zvesti svojemu slovenskemu imenu, in nihče nima pravice dvomiti nad to našo zvestobo tudi v bodoče, tako je tudi z našo zvestobo do države in vsaka nevarnost od zunaj bo nas še tem tesneje pritisnila ob kralja in skupno domovino.

Našim gospodarskim krogom.

V dobi težke gospodarske krize, katero preživlja po vojni kakor cela Evropa tako tudi naša država, se bomo v vladi v prvi vrsti bavili z gospodarskimi vprašanji. Najprej kruh, potem še le politika! V naši gospodarski politiki ni prihajala dosedaj iniciativa ali ne dovoljno iniciative niti od strani vlade niti od strani parlamenta in vse pobude, ki so izhajale iz naših izbornih gospodarskih organizacij in iz kroga občinstva, so večinoma zadele ob gluha ušesa. Zato je v programu bodoče vlade, da se bo ustvaril poseben Gospodarski svet, ki bo sestavljen iz vseh različnih gospodarskih organizacij in bo, naslanjajoč se na njih bogata izkustva in znanja, dajal vladam in parlamentu direktivo za delo. Tako bodo prišli tudi isti gospodarski krogi, ki vsled svojega manjšega števila težje pridejo v državno-zborske in samoupravne zastope, do prilike, da na uplivnem mestu lahko izražajo svoje želje in predloge. Ravno kar smo vsi, ki se zanimamo za gospodarska vprašanja, z veliko pozornostjo gledali na posvetovanja in zaključke gospodarskih krogov v Belgradu in vsi gojimo željo, da bi se njih nasveti spremenili tudi v dejanja. Gospodarski krogi Slovenije, obrtniki, trgovci in industrijci, pa gotovo ne bodo storili napake, da bi s svojim zadržanjem dne 11. septembra pretrgali zveze s predstavnicami slovenskega naroda, ki jim je tudi do sedaj vedno rada nudila svojo pomoč ter stopajali za stranko, ki radi svoje averzije proti vsemu, kar bi moglo okrepiti slovenstvo, ni dovolila borze za Ljubljano.

Slovenska ljudska stranka izraža ob tej priliki ponovno svojo željo, da bi se gospodarska vprašanja v Sloveniji po možnosti depolitizirala in da bi vse stranke vzajemno in prijateljsko postopale vsaj v onih zadevah, ki so naši zemlji enako potrebne, naj jih gledaš skozi očala te ali one stranke. Seveda mora potem biti podlaga vsem sodelavcem absolutno poštenje in izključena mora biti vsaka osebna ali strankarska dobičkaželjnost. Rane, ki jih je dobilo naše gospodarstvo zadnje čase zaradi različnih velikih polomov, nas morajo vendar le poučiti, da moramo Slovenci naše mlado gospodarstvo s skupnimi močmi gojiti in negovati ter je skušali obvarovati vseh nesreč in pretresljajev ter da moramo notorične dosledno zlonamerne škodljivce našega gospodarskega življenja brez obočavanja in oklevanja odstraniti iz našega javnega življenja. In tukaj morajo tudi naši slovenski gospodarski krogi na dan volitve nastopiti z vso odločnostjo!

Ako hočemo na ta način dvigniti in okrepiti vse naše gospodarstvo v Sloveniji, gotovo pomagamo tudi središču vsega našega gospodarskega življenja v Sloveniji, Ljubljani.

Izgraditev naše samouprave.

Da hoče bodoča vlada zmanjšati davčna bremena, da stavlja sedanjim ministrskim predsednikom izenačenje davkov kot prvo potrebo, s katero se bo moral baviti prihodnji parlament, da se mora prenoviti nemoderna državna administracija, o tem se je v tem volivnem boju od naše strani veliko razpravljalo in bo

rešitev teh vprašanj enako koristila deželni in mestu. A tudi, ako se izgradijo naši sedanji deželni zbori, ako se jim razširi delokrog in zagotovijo sigurnejši finančni viri, ki se sedaj vsi stekajo v Belgrad, potem ne vidim, kje bi mogla taka politika škoditi Ljubljani. Kajti gotovo je v njenem interesu, da se množijo različni uradi na njenem ozemlju, da pridejo s seboj novo število uradnikov in da pribavljajo s seboj v mesto podeželsko prebivalstvo, ki ne bo obiskovalo samo deželnih uradov, ampak tudi mesne trgovine in obrti. Sploh pa gre naša politika glede oblasti za to, da preko oblasti dobimo možnost, da svoje slovenske zadeve rešujemo mi Slovenci sami doma in da postane tako Ljubljana faktično središče vsega javnega življenja v Sloveniji. Naš program zahteva, da Ljubljana ni samo po besedi, ampak tudi v resnici prestolnica Slovenije z jakim kulturnim in gospodarskim življenjem!

Klevetnikom. - Kdo je kulturni reakcionar.

Kakor mi krivcem velikih gospodarskih polomov, ki se odigravajo zadnje čase, ne moremo dovoliti, da si upajo sedaj proti koncu volivne borbe na svetlo in hočejo nas, baš nas, obeležiti za gospodarsko reakcionarne in s tem za škodljivce Ljubljane, istotako tudi ne bomo trpeli, da nas ti ljudje označujejo za kulturne reakcionarje. Ali smo morda mi tisti, ki so denuncirali naše kulturne delavce za separatistične, za protidržavne elemente? Ali smo morda mi tisti, ki niso hoteli vse dosedaj poznati velikega kulturnega in gospodarskega pomena našega vseučilišča za Ljubljano in cel slovenski narod in ki so z intrigami in denuncijami ogrožali njegov obstanek in zadrževali njegov razvoj? Ako bi Slovenska ljudska stranka in njeni poslanci ne bili nič drugega storili, nego da so obvarovali Ljubljano in Slovence kljub neprestanemu zahrbnemu nespoštovanju lastnih bratov najvišji kulturni zavod, bi bili vredni zaupanja Ljubljane. Sploh pa ni kulturne institucije ne v Sloveniji ne v Ljubljani, kateri bi mi v njenih težavah ne stali ob strani, in nikdar se nismo vprašali, ali je osebje te institucije v naši stranki ali ne, zato, ker so Slovenci ljudski stranki kulturne zadeve in potrebe več vredne kakor interesi lastne stranke! In kakor je bilo dosedaj, tako bo tudi znanprej, o tem ne pripustimo nobenega dvoma, a kulturne reakcionarje je treba iskati na drugi strani, ne pri nas!

Socialno delo naše stranke. - Delavstvo, z nami!

Kakor stoji s kulturno reakcijo, tako je tudi s socialno reakcijo. Kadar koli smo bili na vladi, bodisi prej v Sloveniji, bodisi zadnji čas v vladi, vedno smo imeli največ razumevanja za reševanje socialnih problemov. Ko še nihče ni gledal v bodoče težave in njihovo dolgo trajanje, je že dr. Gosar začel z znano koristno stanovanjsko naredbo. Ko smo bili deset tednov na vladi, smo omogočili za Ljubljano dosedanjemu gerentskemu vodstvu njegovo velikopotezno stanovanjsko akcijo in izposlovali v proračunu pooblastilo za dajanje cenonih posej za zgradbo malih delavskih hiš ter s tem pokazali pot, kako se naj težavno stanovanjsko vprašanje reši na zadovoljstvo vseh interesentov. Za zgradbo uradniških stanovanj je naš minister za socialno politiko določil prva dva milijona za Slovenijo. V finančnem zakonu smo omogočili popolno reorganizacijo delavskega zavarovanja,

Dne 1. februarja 1925 so bivši orjunaši onemogočili dr. Korošcev shod v Ljubljani v Unionu. Zato proč s SDS!

dobro vedo, da je treba pravočasno preprečiti krizo vsega delavskega zavarovanja, ki je sicer v doglednem času neizogibna. Isto pozornost smo posvetili drugim socialnim ustanovam, kakor izseljeniškim skrbstvu, borzi dela, inspekciji dela ter zaposlitvi invalidov. Delavski sloji niso imeli v drugih klubih delavskih zastopnikov kakor v našem klubu. In ako se namiguje, kakor da bi bili mi za socialno reakeijo, potem imamo tudi to povedati, da vrata našega kluba niso bila zaprta nobenemu delavcu, naj je bil kateregakoli mišljenja, in nobeni delavski deputaciji. Kjer smo mogli pomagati, smo pomagali in nismo vprašali, kaj si, ampak kaj hočeš in kako ti moremo pomagati! Tudi za te volitve smo postavili delavske zastopnike v okraje, kjer bodo gotovo izvoljeni. Zato pa mislim, da imamo pravico apelirati na vse delavstvo v Sloveniji in v Ljubljani, da gre pri teh volitvah z nami. Istotako tudi na invalide. Naša politična moč v Belgradu bo slovenskemu delavstvu samo v dobro!

Beseda uradništvu.

Uradniki v Ljubljani so hoteli postaviti, kakor znano, svojo lastno kandidaturu, a so v zadnjem trenutku to namero opustili. Bile so volivne dobe, in od tega še ni dolgo, ko bi jim stranke, ki so takrat volitve vodile, tega niti ne dovolile, ampak bi vsako tako misel s perspektivami in deportacijami v krali zadušile. V sedanjih volivnih dobi so uradniki popolnoma svobodni. Tako je prav in tako bi moralo biti vedno. Ker so svobodni, zato jih vabimo, da se tokrat pridružijo naši stranki. Mi pa se zato zavezujemo, da se bomo trudili med drugim spraviti na dnevni red revizijo uradniškega zakona ter v njem doseči stalnost državnega uslužbenstva, njegovo neodvisnost in prostost v političnem oziru izven urada ter zboljšanje njihovega materialnega položaja posebno s ozirom na vedno rastoče stanovanjske stroške. Garancija: Naši kandidati uradniki!

Ko se uradniki in učitelji odločujejo te dni, s katero stranko bi naj šli prihodnje nedeljo, potem se naj pred vsem spomni na polpretekle čase, ko je marsikateri od njih bil preganjan radi svojega političnega naziranja, ko so profesorji morali odpotovati v Makedonijo, učitelji se preseljevati v planine, in ko so morali brezštevili oficirji, zvesti do kosti svojemu kralju, a tudi svoje slovenski materi, grdo in nizkotno denuncirati kot nezanesljivi, v masah, večinoma z bedno plačo, v pokoj. Prihodnja vlada ima nalogo, da depolitizira urade, kjer je to sploh treba, a da vrne uradniku svobodo njegovega političnega naziranja in udejstvovanja izven urada.

Železničarji!

Železničarje ponovno danes zagotavljam, da smo skušali popraviti, kar so drugi pred nami zakrivali, in da smo prepričani, da se bo dalo železničarjem vse nazaj dobiti, kar so jim prejšnje vlade v proračunu vzele.

Volitve
11. septembra

Nosilec vseh naših list je
dr. Anton Korošec

Skrinjice SLS so:

Na Kranjskem:
2 druga 2

Na Štajerskem:
1 prva 1

V Ljubljani:
1 prva 1

Mestnim uslužbencem!

Zadnjo besedo še tudi našim občinskim uradnikom in uslužbencem. Tudi nje prosim, naj nimajo nikake bojazni, ko bodo prihodnje dni premišljevali, s katero stranko naj gredo. Mi ne pretimo, ampak le rečemo: odločite se res svobodno. Prepričan sem, da bomo mi in naše prijateljske stranke v prihodnje tisti, ki bomo imeli obširno v rokah. Nobenemu uradniku in uslužbencu, četudi je nasprotnega mišljenja, se ne bo jemala svoboda političnega mišljenja. Mi hočemo, da so volitve svobodne. Pravim pa tistim, ki se odločujete in mislite na dosežanje vladodržice, da ni niti gotovo, da bodo prišli naši politični nasprotniki v obširno, ker se še ni končala preiskava, ki gre za tem, da se ugotovi, ali so se falsificirali podpisji na kandidadni listi. Nam se zdi, da se bo ta stranka res popolnoma utopila v svojem nepoštenju.

Jutrovske zmajederi.

Ako čitamo proglase nasprotnih političnih strank, ako pregledujemo njihove liste in poslušamo njihove volivne govore, potem se nam zdi, da stavijo naši politični nasprotniki še svoje edino upanje na strah pred klerikalnim zmajem. To jim je očitno orožje, od katerega si še nekaj obetajo. Človek ne ve, ali bi na to resno odgovoril ali šaljivo. Mi smo politična stranka organiziranega slovenskega ljudstva z modernim političnim, kulturnim, etničnim, socialnim in gospodarskim programom. Nismo pa ne klerikalna, ne verska stranka, ker verske organizacije spadajo v cerkev, a ne v politiko. Naš program je nastal iz življenjskih razmer in potreb slovenskega naroda in ta program izgrajujejo in popolnjujejo zopet le samo njegove življenjske razmere in potrebe. V politiki nam nihče ne komandira, ne škofje, ne Rim. Z Rimom nimamo nobenega telefona, kakor mislijo. Mi se vodimo sami. Kdor nam tega ne veruje, naj pride k nam za nekoliko časa, vsaj za poskušnjo, in videl bo, da govorimo resnico. Gotovo ga »klerikalizem« ne bo odgnal iz naših vrst, to mu lahko garantiramo že vnaprej.

Ljubljana!

Mi smo slovenska in državna stranka. Mi smo slovenska stranka, ker zastopamo vse sloje slovenskega ljudstva. Mi smo državna stranka, ker smo sestavni del države, katere dobrobit in varnost je tudi dobrobit in varnost Slovenije. Slovenija se noče od države ločiti, a država se ne sme od Slovenije ločiti in je zanemarjati. Sreče naše Slovenije pa je bela Ljubljana. Brez dvoma je, da bo nam dne 11. septembra Slovenija z ogromno večino poklonila svoje zaupanje. Zato vas prosimo, da nam sree ne ločite od slovenskega telesa, ampak nam v nedeljo, dne 11. septembra poklonite tudi svoje sree, lepo, belo Ljubljano! Mi pa vam obetamo: Poštenje v vsem delovanju, skrb za vse stanovne, napredek in sreča Ljubljane, ljubezen do slovenske zemlje in govorice, zvestoba do naše države!

Ko je dr. Korošec končal svoj govor in poziv volivcem bele Ljubljane, da vsi brez izjeme 11. septembra glasujejo za Slovensko ljudsko stranko, je dvorana zabučala v enem samem mogočnem odmevu, da bodo Ljubljančani 11. septembra znova oddali svoje glasove voditelju slovenskega naroda. Z burnim ploskanjem so dali duška svojemu navdušenju. Med burnimi ovacijami je znova padalo cvetje na oder.

Vsem je govoril iz srca dr. Jerič, ko se je v izbranih besedah zahvalil dr. Korošču za njegove besede:

»Sami ste, dragi zborovalci, s svojim pritrditvijo izrekli zahvalo voditelju slovenskega naroda. Zato govorim v imenu vas vseh, ako se mu ponovno najiskrenejše zahvalim za njegove besede. (>Živio!< >Živio dr. Korošec!< Ploskanje in pritrditvanje.) Pozivam vas, da se odzovete vabilu dr. Korošča in da 11. septembra kakor en mož oddaste svoj glas Slovenski ljudski stranki! (>Živio dr. Korošec!<) Nato je dobil besedo

Franc Terseglav,

namestnik kandidata za Ljubljano, ki je pri srčno pozdravljen, izvajal približno sledeče:

Mislim, da ne bi bilo prav, če bi hotel za govorom načelnika naše stranke veliko govoriti, da ne pokvarim globokega utisa, ki ga je napravil v vaših srcih njegov govor. Po udariti hočem le nekaj misli, o katerih mislim, da morajo biti odločilne v prvi vrsti za ljubljansko delavstvo, da tudi pri teh volitvah odda svoje glasove načelniku SLS dr. Korošču. V nedeljo bo šlo za eno samo stvar: Ali bo prestolnica izvolila dr. Korošča ali pa zastopnika samostojno demokratske stranke, pod katero se je ustoličil v naši državi, v Sloveniji in v Ljubljani teroristični režim. (>Živio dr. Korošec!<)

Vsak, ki ne bi volil dr. Korošča, ali pa ostal doma, ta pomaga SDS. Brez dvoma, da je ravno delavstvo v Ljubljani najbolj in v

prvi vrsti poklicano, da brez razlike mišljenja voli načelnika naše stranke. Gotovo dejstvo je, da predstavlja danes v naši državi demokracijo v prvi vrsti Slovenska ljudska stranka. (>Tako je!<) Delavstvo v naši državi ima v prvi vrsti interes na tem, da se pri nas utrdi demokracija. (>Tako je!<) Kmet je manj interesiran na demokraciji. On je vračten v zemljo, iz katere ga nihče ne iztrga. On raste, živi pod vsakim režimom. Tudi meščan, veliki obrtnik, industrijalec in velekapitalist niso danes toliko interesirani na demokraciji, kakor kažejo zgovorni zgledi povojnega časa. Ravno delavstvo je, ki brez demokracije ne more živeti, napredovati in si priboriti pravice, kruha in moralni položaj, ki ga v državi mora imeti. Zato delajo oni tovariši delavci in njihovi voditelji veliko napako, ko med delavstvom diskreditujejo demokracijo. Demokracijo je že dosti diskreditiral liberalizem in liberalna buržuazija, delavstvo pa mora demokracijo varovati. Ni zanič demokracija. Zanič je demokracija takrat, če jo izrablja katerikoli stan za nadvlado nad drugim. Demokracija ni ne delavska ne kmetjska ne meščanska, demokracija je samo ena. Ta demokracija ni nič drugega, kakor praktično izvajanje principa krščanske enakosti in vzajemnosti med ljudstvom. (>Tako je!<) Demokracija ne sme biti golo sredstvo, da bi oseba, stranka ali stan zavladovala nad državo. Demokracija je sama v sebi namen. Demokracija ne sme biti diktatura ne tega ne onega stanu, ampak sodelovanje vseh stanov, strank, skupin, izravnavanje nasprotij v splošno dobro, oziroma večino do manjšine in narobe. Ta demokracija je delavstvu najbolj potrebna, ona je predpogoj za mirno izpolnitev vseh delavskih teženj in zahtev. Dragi prijatelji! Smatram za svojo dolžnost, da pozovem vsakega, tudi vse razredno zavezno delavstvo, da gre v boj za SLS in dr. Korošča. (>Živio!<) Slovenska ljudska stranka in njen načelnik dr. Korošec pomenja demokracijo in zakoniti red v državi. Slovenska ljudska stranka in dr. Korošec pomenja socialni napredek v Jugoslaviji. (Res je! — Viharno ploskanje.)

Na nekem shodu se je reklo, da se SLS samo ob volitvah laska delavstvu. To ni res! SLS se delavstvu ne laska in se mu nikoli ne bo laskala, mu obljubljala zlata nebesa, ona ne govori, da se bo jutri izvršil socialni prevrat in da je delavec edini poklicani vladar sveta. Mi delavstvu ničesar ne obetamo, česar mu ne moremo dati in kar smatramo za napačno in škodljivo. Mi pravimo vsakemu le, da ima vladati pošteno delo, ki nikogar ne izkorišča, da mora v gospodarskem redu vladati človek nad stvarmi in ne narobe, in da morajo vsi biti deležni sadov dela; nadvlada pa gre samo duhu, moralnim vrlinam, etično visoki osebnosti.

Slovenci so nasprotniki vsake diktature. Mi smo demokratični narod. Pri nas delavstvo nima interesa ne na tej ne na oni diktaturi. Delavstvo ima interes na tem, da pridejo v Belgrad ljudje, ki bodo za delavstvo delali pozitivno. (>Tako je!< Ploskanje.) Kaj nam pomaga, če bi nam zavladoval stan, če ne bi bil dovolj izobražen, če ne bi znal družbe voditi, če bi mu manjkale za to potrebne moralne kakovosti? Delavstvo ima interes na tem, da se vlada demokratično, da ono dobi čedalje večji vpliv na demokratično vladavino in da se gradi nov družabni red ne na njegovem nezadovoljstvu, ampak na poštenih in mirni eksistenci, ki se mu predvsem mora priboriti obenem s polno udeležbo na kulturnih dobrinah.

Upravičeno sodimo, da je bila SLS v tej državi edina stranka, ki je dosledno gradila na pravični socialni zakonodaji, katere je naši stranki tudi namen sam v sebi, ne pa kaj iluzornega. Treba mi je samo omeniti dr. Gosarja (>Živio dr. Gosar!< Ploskanje.), da vemo, v kateri stranki je največ smisla in čuta za delavske stanovne. Dr. Gosar je bil le malo časa na vladni, pa vsi vemo, da je storil mnogo. Če ni mogel storiti vsega, kar bi bil rad, so krive razmere. Dr. Gosar je izposloval v finančnem zakonu pooblastilo, da se osnuje fond, iz katerega se bodo podpirali brezposelni, vzdržavale samostojne borze dela, reševalo stanovanjsko vprašanje, da bodo imeli delavci vsak nekaj svojega, da se bodo v družbo ukoreninili, da se vseli v dušo delavca to, kar je najvažnejše za srečno in trajno rešitev socialnega vprašanja: pravo veselje do dela, osmislenje dela, kar je glavni pogoj za preorientacijo današnje kapitalistične družbe v družbo enako splošnokoristnih, drug z drugim sodelujočih stanov brez izkoriščanja. Tudi vemo, da je dr. Gosar pričel reorganizirati delavsko socialno zavarovanje, da je, o čemer se malo piše in česar večina niti ne ve, storil začetek za zavarovanje delavstva za starost.

Ko bo prišla naša stranka v vlado, bo gotovo poskrbela, da na mesto socialnega ministra pride mož, ki ima sree za delavske stanovne. (>Tako je!<)

Če vidimo to množico pred seboj, smo si gurni zmage dne 11. septembra. Tukaj nas je ogromna množica. Ljubljana je bila prvo mesto, ki je na najbolj energičen način protesti-

rala zoper prejšnji način samovladja, ko je izvolilo pod PP režimom dr. Korošča. Zato ni mogoče, da bi ljudstvo danes ne izvolilo dr. Korošča (>Živio dr. Korošec!< >Živio naš voditelj!<), ko izgnja iz cele države senca onega režima, onega dr. Korošča, ki je mož ne samo velikih sposobnosti, ampak, kar je še več vredno, čistega srca in čistih rok. (>Živio dr. Korošec!< >Živio dr. Gosar!< >Živio SLS!<)

* * *

Tudi govoru Franca Tersegla je sledilo burno pritrditvanje in živahne ovacije.

Predsednik shoda dr. Jerič se je zahvalil tudi drugemu govorniku v imenu vseh in spregovoril sledeče besede:

>Voditelju Slovenske ljudske stranke zagotavljam naše popolno zaupanje. Prepričan sem, da bomo 11. septembra praznovali zmago. Današnje veličastno zborovanje, kakršnega Ljubljana še nikoli ni videla, nam je dokaz in porok, da bo 11. september mejnik med sedanjim ponižanjem in novim življenjem, gospodarskim propadanjem in gospodarskim napredkom, med politiko nasilja in politiko poštenja in prave demokracije. Vaša navzočnost v tako velikem številu nam je porok zmage nad našimi nasprotniki. (>Živio!< Ploskanje.) Zahvaljujem se vam za ogromen obisk. 11. septembra pa se odzovite pozivu dr. Korošča in kakor en mož glasujte zanj! Zaključujem današnji shod.<

Zaključnim besedam predsednika shoda so sledile živahne, dolgotrajne ovacije. Dr. Korošec je odšel po sredi dvorane med zmagovalnim vzklikanjem ljudske množice, z galerij se je znova vsulo nanj cvetje. Zborovalci so se počasi razhajali in napolnili prostor pred »Unionom« in neprestano vzklikali dr. Korošču. Razhajali so se z živim prepričanjem, da bo bela Ljubljana 11. septembra dr. Korošču priborila še sijajnejšo zmago ko zadnjo, da se bo srce Slovenije zopet pridružilo vodji večine slovenskega naroda in s častno zmago zagotovila neomajno zaupanje slovenski parlamentarni delegaciji. Ta shod je znova dokazal, kako mogočna je armada, ki stoji za dr. Koroščem, voditeljem slovenskega naroda. Ljubljana je govorila.

Slovenci! Kdo nam je v prvih letih tako strašno zagretil lju-bezen do naše narodne države in nas potisnil med berače in zločince za vrata? **SDS!**

Kdo je to popravil? Slovenska ljudska stranka!

Kmetje! Vaš nesmrtni dr. Krek živi in dela še vedno za Vas — v SLS: za njim do zmage!

Kmetje! Umetnagnojila, plugi, galica in žveplo so neobhodne potreščine umnega kmeto-vanja — SLS jih je opro-stila carine!

Kmetje! Vaš ideal ne morejo biti politične šalobarde, ampak moške veljaki. Vaš mož je dr. Anton Korošec.

Kmetje! Volite velikega kmečkegasina: dr. Antona Korošča!

Pol milijarde za zgradbo cest in železnic se najame; izvršitev velevažnih javnih del je s tem zagotovljena, a breme zanje se pravično porazdeli tudi na bodoče srečne vživalce teh naprav. To je delo SLS.

SDS se sramuje svojega lastnega imena. Pod izmišljeno firmo stopa pred volivce. Zato naj bo vsakogar sram glasovati za to stranko. -- Vsi gremo volit vedno odkrito in dosledno SLS. Vsi za dr. Korošča.

Velika državniška dela žerjavovcev.

Kardinalna napaka žerjavovcev je bila, da so sakrivali delitev Slovenije. Ne očitam jim, da so glasovali za vidovdanske ustave. Ustava je temelj vsake države in tudi naši ga je bilo potreba. Očitam jim pa, zakaj niso branili celotnosti Slovenije, katera je takrat bila dosegljiva; še več: očitam jim, da so iz golih strankarskih nagibov to delitev celo pospeševali. Ljubljana, ena izmed stolic v naši državi ujedinenih narodov, je bila pri tem — naj nesrečneži še tako zavijajo in izkrivljajo — degradirana. In priti je moral šele dr. Korošec, da začne v okviru, ki mu ga daje ustava sama, delo za sopolno združitve naše ožje domovine. Deloma mu je to že uspelo. Prepričan sem, da mu to polagoma uspe popolnoma. Cesar Karol je njemu ponudil Zedinjeno Slovenijo v okvirju Avstrije. »Prepozno«, mu je pogumno zaklical takrat. Po mojem mnenju je bilo to edno pravilno, kajti Avstrija je vselej, kadar je bila v stiskah, dajala, da je v svoji objestnosti kasneje mogla jemati. — Is rok našega kralja po sporazumu s skupščino bo po drugih izgubljeni, a srečno zopet najdeni dar dr. Korošec radostnega srca sprejeti zamogel.

In avtonomija Slovenije! »Jutro« se norčuje iz nje in jo seveda porablja tudi v to, da dr. Korošca s hinavsko proti Belgradu zaviti mi očmi denuncira. »Ein Narr, der mehr gibt als er hat.« Po antecedencijah dr. Koroševih sodim, da se bo za te denunciacije zmenil toliko ko za lanske sneg. In se mu tudi res zmeniti ni potreba, kajti belgradski merodajni krogi so na srečo za državo kljub pesku, katerega so jim skušali neki SDSarji sipati v oči, spoznali, da Zedinjena Slovenija zadovolji slovenski narod, zadovoljstvo in sreča narodov pa sta v najvitalnejšem interesu države. Mnenja sem celo, da se dr. Korošec prav nič ne bo pomišljal v danem trenutku, ako spozna, da bi bilo to na korist državi, staviti predlog za revizijo ustave. Jaz namreč nisem mnenja gospodov samostojnih demokratov, da je ustava zato, ker nosi vsa obilježja njihovega kumstva, dogma. Ona je marveč delo zmotljivega človeškega uma in če se spozna, da so bile kakšne premise, iz katerih se je rodila, napačne ali pomotne, pomenilo bi le veliko dekadenco intelekta, ko bi se ne našel nihče, ki bi izpremembo predlagal. — Naj se pa trdi kar hoče, eno je gotovo; da je stroga centralizacija, ki jo je uvedla vidovdanska ustava, v neizmerno in naravnost neprecenljivo škodo za državo. Že ga v duhu vidim, plačnega hlapca SDSarskega tiska, kako namaka v strupeno črnilo svoje pero, da me zaradi tega izreka zatoči ob izlivu Save v Dunav! Nič ne de: dejstva govore za mojo trditve. Na stotine milijonov je šlo v izgubo vsled centralizacije vsega upravnega aparata. In ta centralizacija je po vidovdanski upravi morala biti provedena.

Ali naj govorim še o škodi, ki jo je država trpela vsled počasnosti v upravnih poslih velike državne tvorbe nezadostno podgotovitve, da ne rečem nesposobnega uradništva? Čemu? Reklo bi se vodo v Savo nositi. Saj nam ravno kar prihajajo iz Belgrada nova poročila, ki se silno čudno glase. O komercializaciji železnice namreč. — Gotovo: komercializacija železnice je nujno potrebna, kajti država je ravno v tem nad vse važnem vprašanju sijajno dokazala, da je skrajno slaba upraviteljica. Če je pa res, da se ima komercializacija izvesti tako, kakor o tem poročajo najnovejša časniška poročila, moram reči: Bog nas je obvaruj! Saj gre pred vsem za plačana — in po dosedanjih izkušnjah, ki jih imamo z Belgradom, lahko rečemo: bržkone sijajno plačana — mesta upravnih svetnikov. Da se bo njihova izbira izvršila popolnoma ali vsaj kolikor mogoče v centralističnem smislu, kdo

Edina zaveznica SDS.

bi nad tem dvomil? Izkušnja uči po izgledih drugih dežel, da je v prometnem oziru decentralizacija najboljša sredstvo za točno, hitro in ceno službo. Če le-te ni mogoče doseči drugače, ko s spremembo ustave, treba bo torej seči po tej. A da se to da doseči tudi v okvirju vidovdanske ustave, je dokazala SLS pod dr. Koroševim vodstvom ravno v preteklem skupščinskem zasedanju. Kopališča v Sloveniji, katerih državna uprava ni znala voditi k novemu, izdatnejšemu razvoju, so prišla v samoupravni delokrog oblasti. In že je opaziti v njih čisto novo življenje, ki ne bo le samoupravam v korist, marveč bo tudi državi posredno donášalo novih dohodkov.

Toda že jih vidim, gospode samostalne demokrate, kako vihte novo kopje proti meni! Enotnost, kakor se oni izražajo, unitarizem. Le počasi! Enotnost se najboljša in najpopolnejše dokumentira v enotni zakonodaji. A kaj je ta gospoda storila za njo? Prvi minister za izenačenje zakonov je bil sedanji Žerjavov kandidat za ljubljanski skupščinski mandat. A mož, kolikor vemo, niti z mezinem ni gnil za zakonodajno izenačbo, tako da danes po devetih letih naše državne skupnosti pravico delimo po šestih zakonodajah. Če izmed Slovencev kdo, bo zopet dr. Korošec s svojo stranko, ki tudi to silno važno vprašanje spravi v tek!

Naj se torej oziram na to ali drugo stran,

naj jemljem v ozir to ali drugo za slovenski narod in za državo Srbov, Hrvatov in Slovencev važno vprašanje, povsod vidim, da bo imel bodoči ljubljanski državni poslanec polne roke dela s popraviljanjem škode, katero so samostojni demokratje povzročili in napak, katere so s svojo »državniško« modrostjo nagromadili. Toda o tem v tretjem in poslednjem članku. Justus.

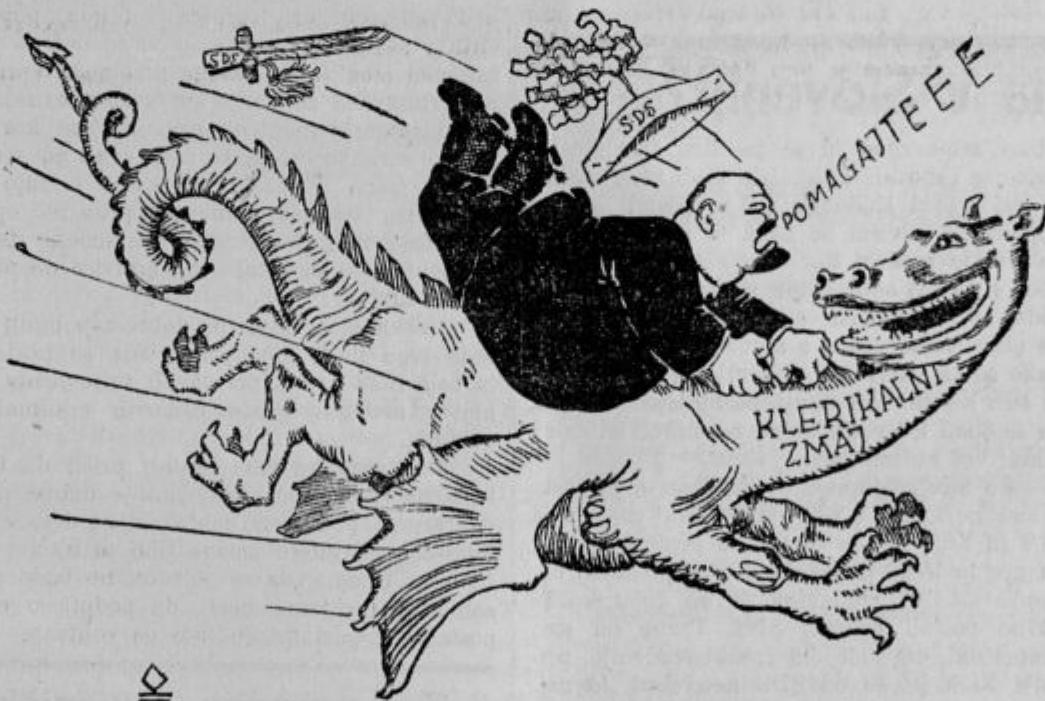
S čim se skušajo rešiti.

PRVI VOLIVNI TRIK.

»Jutro« prinaša neki »oficielni poziv« Davidovičeve demokratske stranke, da naj volijo vsi davidovičevci žerjavce. Seveda ni vodstvo Davidovičeve demokratske stranke s tem »pozivom« v prav nobeni zvezi, ponavlja se le znana historija jutrovskega »pisma kardinala Gasparija«, in sicer z istim uspehom, kot pri zadnjih državnoborskih volitvah.

DRUGI VOLIVNI TRIK.

»Vse gre proti SLS«, piše »Jutro«, »celo pravi radikali.« In kaj je resnica? Narodna radikalna stranka v Sloveniji je sklenila, da podpira pri teh volitvah prijateljsko SLS. Da se bo to zgodilo, tudi »Jutro« dobro ve, zato koncem tozadevnega agitacijskega članka za misleče ljudi previdno pristavlja, da bo motivacija tozadevne resolucije radi »pomankljaja prostora« priobčena v celoti v prvi prilici

Boji in težave poslevoedčega predsednika SDS

— šele po volitvah, to se pravi takrat, ko esdeesarji sploh ne pridejo več do sape.

TRETI VOLIVNI TRIK.

»Tudi g. Vukičević je obupal« pripoveduje »Jutro«. Pa zakaj vendar, se vpraša trezen človek. Esdeesarsko glasilo pravi, da zato, ker ni hotel Vukičević dati o svojih, mimogrede rečeno, izbornih uspehih shodih — nobenih pojasnil. Mi pa pravimo: ni obupal g. Vukičević, ampak slavna gospoda iz jutrove dežele, ne malo zato, ker je glavni odbor radikalne stranke, celo v sestavi kakor je danes, potrdil vse pripravljene Vukičevićeve kandidate.

ČETRTI VOLIVNI TRIK.

»Delavci so se po krivici oklepali v verige«, sočustvuje »Jutro«, ne pove pa, da so žerjavovci potisnili delavstvo s svojim zakonom o »zaščiti države« in s svojo »Obznanoc« v popolno brezpravje. Tudi ne pove, kdo se je spozabil nad bohinjskimi delavci in kmeti in da gre trpinčenje delavstva kakor v Trbovljah, tako tudi na Boh. Bistrici na račun pristne esdeesarskih policijskih metod, ki se ne katerih še vedno drže.

PETI VOLIVNI TRIK.

Pod debelim naslovom »Davidovičev obračun s režimom reakcije«, agitira »Jutro« tudi z govorom g. Davidoviča, tistega Davidoviča, ki so ga esdeesarji iz strankarskih ozirrov zapustili v najusodnejšem trenutku, ko se je šlo za to, da zavlada v naši državi prava demokracija in poštenje. Zapustili so Davidoviča in začela se je v zvezi s korupcijski vlada reakcije, brezpravja in nasilja, kakor ga še ni videl svet. »Jutro« očividno noče razumeti, da Davidovičev govor velja v prvi vrsti esdeesarskemu orjunaškemu terorizmu.

SESTI VOLIVNI TRIK.

S fotografijama dr. Gregorja Žerjava in Svetožarja Pribečevića prinaša »Jutro« tudi »iskreno besedo državnim uslužbencom«. Toda državni uslužbenci to pot ne bodo nasledili. Oni dobro vedo, da oba imenovana gospoda ne prideta pri bodoči vladi v nobeno kombinacijo, vedo pa tudi, da bi pomenila zmaga SDS največji strankarski terorizem v zvezi s nasilnimi upokojitvami, nečloveškimi premeščanji in popolno suženjstvo — esdeesarski kliki. Zato naj tudi pisec predmetnega lepega članka va, da besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Zgledi delovanja SDS napram državnim uslužbencom pa so v tem oziru — porazni.

SEDMI VOLIVNI TRIK.

»Klerikalna stranka je v službi reakcije«, trdi »Jutro«. Pa je res čudna ta »klerikalna« reakcija, ki pušča vsem strankam svobodo govora na shodih in v časopisju, tako svobodo, ki je še nismo imeli, odkar obstoja ta država. Ali je mar to »reakcija«, če gotovi uradniki vzlic naredbam predpostavljenega ministrstva svobodno lahko agitirajo proti svojim predstojnikom, s črnogorskimi princji, z najpodlejšimi lažmi in z grožnjami persekucij po volitvah, kdor ne bo glasoval za esdeesarsko falitno kliko? O reakciji govore danes pač le tisti ljudje, ki jim je bila reakcionarna persekucija vsakdanji kruh, od katerega je živela njih stranka in njih časopisje.

OSMI VOLIVNI TRIK.

Ta naj velja učiteljstvu, tistemu učiteljstvu, ki je pod strahovlado SDS največ trpelo in se zato tudi združilo, razen par zaslepljenec, ki nimajo nikogar za seboj. Učiteljstvo brez razlike mišljenja dobro ve, da bi pomenila zmaga esdeesarske klike neusmiljeno maščevanje nad vsemi učitelji brez razlike svetovnega naziranja, ki nočejo kloniti pred njo tilnika. Učiteljstvo ve, da bi si z glasovanjem za SDS vnovič spletlo bič, ki se ga je komaj otreslo. Zato bo ostal »Jutro« poziv naprednemu učiteljstvu — porazen udarec v vodo.

Za spravo med Cerkvijo in sovjeti.

Emigrantski listi so polni odmeva zadnjih dogodkov, ki lahko pomenijo novo dobo v zgodovini nearečne ruske cerkve. Pastirsko pismo metropolita Sergija o spravi s sovjeti ne pomeni kakega preloma s strani cerkve. Stalno preganjanje je ustvarilo neznozne razmere. Cerkve je posebno težko pranašala te ovire. Vsled tega je poskušal že pokojni patriarh Tihon ustvariti nekak modus vivendi pod sovjetsko vlado. Proglasil je načelno nezanimanja Cerkve za politiko in tudi razpustil nekdanjo upravo inozemskih ruskih župnij v Sremskih Karlovcih, ker je kazalo očitno monarhistično barvo. Tihon je imenoval za svojega zastopnika v Evropi metropolita Evlogija v Parizu, ki je moral prestopiti težek boj s karloviškimi separatisti. Ta emigrantski razkol je zdaj naravnost latenten. Zdaj se je položaj še poostiril. Evlogij je prejel Sergijevo pismo iz Moskve od 1. avgusta 1927. Varuh patriarhovega prestola poroča v svoji okrožnici na vse Ruse, ki so sovražni sovjetom. Zahteva od njih, »naj sebe premagajo, pustijo politične nazore doma in prinesejo v cerkve le vero, če pa sebe ne morete takoj premagati, vsaj ne motite nas in se začasno odstranite«. Oddod sledi, da »ne more moskovska patriarhija ostati ravnodušna napram protisovjetskemu nastopu nje podrejene duhovščine v zapadni Evropi. Noče »komurkoli vsiljevati teh ali onih političnih

nazorov«, zahteva pa od emigrantskih duhovnikov in škofov pismeno obljubo, »da ne bodo dopustili v svojem javnem, posebno pa cerkvenem delovanju ničesar, kar bi se lahko smatralo kot izraz nelojalnosti napram sovjetski vladici. Vsi, ki nočejo poslati te izjave, »bodo odpuščeni iz sedanje službe in izključeni iz števila moskovski patriarhiji podrejenih duhovnikov«.

Vsi verniki v emigraciji morajo z metropolitom Sergijem vred priznati, da pomeni upostavitve »po vladi priznane osrednje cerkvene uprave« veliko pridobitev za Cerkev. V političnem oziru je to dokaz popustljivosti sovjetov, ki se končno uradno pogajajo s pravoslavjem, katerega zgodovinske pravice so vendar našle po dolgem boju neko priznanje. Nihče ne bo obsojal moskovskih cerkvenih voditeljev, če bo stal ta »konkordate« težke žrtve. Saj so se vršila pogajanja v ječi, iz katere je prišel metropolit Sergij šele po podpisu sporazuma. Pravoslavni emigranti so pa prišli v izredno težek položaj. Za splošno zadrego je jako značilno izredno raznoglasje emigrantskega tiska. Desničarska »Rossija« (organ P. Strujeva v Parizu, glasilo zmernejših monarhistov okoli velikega kneza Nikolaja) piše, da nima emigracija nobenih državno-pravnih vezi s sovjeti. Begunci niso več sovjetski državljani. Duhovščina, ki bi izjavila lojalnost napram sovjetom, bi ostala brez župljanov in osramočena. Morala bi se povrniti na Rusko kot pastirji brez ovac. Vsled tega označuje »Rossija« moskovsko zahtevo kot »brezsmisel-

no in nelzvedljivo«. Sergijeva okrožnica v »Izvestijah«, tako izvaja dalje Strujev list, obsoja »umore, požige, bombe«. Poziva pravoslavne »obvarovati zvestobo domovini, deliti veselje in žalost sovjetske zveze«. Te (morebiti neprostovoljne?) zahteve so v nasprotju s pismom istega metropolita Sergija iz ječe na notranjega komisarja od 10. junija 1927. Cenzura je gotovo pristigla to izjavo, ki govori vseeno o »nepremostljivem nasprotju med brezverstvom in vero, materializmom in naukom o božji previdnosti«. — Še bolj odločna je izjava na otoku Salvoki zaprtih škofov (ki je prišlo k nam po nelegalnih potih in se torej izognila komunistične cenzure). Jetniki moško pišejo, da niso politični napadi na Cerkev nikakor upravičeni. Cerkev upošteva vsako vlado od despotije stare Turčije do republike ameriških Zedinjenih držav. Ruska cerkev se je odrekla vsakemu političnemu delovanju. Toda verski nauki bodo vedno nasprotovali uradni komunistični filozofiji. »Dušo Cerkve, pogoj in zmes njenega obstoja tvori to, kar odločno pobja komunizem.« Žalostna zgodba Zive cerkve kaže, da ni mogoče doseči sprave dveh nasprotnih svetovnih nazorov. Cerkev je pripravljena po Kristusovem nauku »dati cesarju, kar je cesarjevega«, a odločno izjavlja, da ne more tudi država več zahtevati od cerkve. Pravoslavna cerkev »nikoli ne more postati služabnica države«, četudi se ne briga za politiko. Vsak naj gre svojo pot... — Tako pravijo ti emigranti.

Ni dvoma, da bo zdaj desničarska duhov-

ščina v Sremskih Karlovcih izrabila priliko in pretgala vse vezi z moskovsko patriarhijo. Stopiti bo morala v odvisnost od srbskega ali bolgarskega patriarha, oziroma si izposlovati nekako samoupravo pri ekumenskih patriarhih. Toda karloviška duhovščina je nedvomno v manjšini. Njen nastop ne bo pripomogel rešitvi vprašanja. Isto je treba povedati o stališču, katero so zavzele »Poslednja Novost« (pariški demokratsko-republikanski organ Miljukova). Po njih mnenju se mora metropolit Evlogij brezpogojno ubogati. Emigracija naj pomaga upostaviti normalno stanje cerkvene uprave. Draga domovina ni istovetna z boljševiki. Končno se zateče list k neki »reservatu mentalisc«: — če se bomo smatrali za državljane sovjetske zveze, to še ne pomeni, da bi morali odobravati vsak nastop »naše vlade«.

Temu stališču, ki je taktično gotovo veliko bolj pametno nego stališče nepomirljivih monarhistov, postavljajo drugi nasproti dejstvo, da prav za prav še nimamo v rokah končnovečajnega odloka moskovske patriarhije. Metropolit Sergij je le začasni varuh patriarhovega prestola. Pravi patriarhov namestnik, metropolit Peter, je še vedno v ječi in ne vemo, kaj on misli o sporazumu. Končno je naloga časne sinode, o sklicanju katere piše Sergij, da pripravi »sobor«. Šele sobor bo izvolil po zastopnikih vseh škofij stalno cerkveno upravo in šele ta bo odločala o usodi inozemskih ruskih fara. Ali ne bo metropolit Evlogij po podani pismeni izjavi, katero za-

Industrijci in podjetniki. Vsled „nacionalizacij“ in sekvestrov SDS ste utrpeli milijone. Ali boste še volili to stranko? Pozivamo tudi vas k skrinjicam dr. Korošca.

Vsem našim pristašem, prijateljem in simpatizerjem!

Volivni položaj je za SLS v Ljubljani, kakor tudi po vsej Sloveniji izvrsten, kakor še nikdar. Vse to naši politični nasprotniki prav dobro vedo, zato poizkušajo v svojih listih z najgršimi izmišljotinami in lažmi ujeti kako kroglico.

Prosimo, da somišljeniki in prijatelji Slovenske ljudske stranke zlasti zadnje dni, to je v petek, soboto in nedeljo opozore volivce, naj ne verjamejo te dni nobenemu nasprotnemu časopisu in nobenemu plakatu in letaku, ker je celo to mogoče, da bodo žerjavovci izdali kak letak s podpisom naše stranke ali kakega našega somišljenika ali pa mogoče zopet kardinala Gasparrija.

Samo to, kar prinašata »Slovenec« in »Narodni dnevnik« je resnica, kar pa bosta pisala posebno v petek, soboto in nedeljo »Jutro« in »Narod«, to pa bo vse sama gola nesramna laž, katero že zdaj kuhajo. Posebno debelo laž so esdeesarji, kakor smo dobro informirani, pripravili za soboto in nedeljo in boste ta dneva brali v »Jutru« kar cele falzifikate in falzificirane izjave. Zato naj nihče ne nasede!

Od enega volivca je včasih odvisna zmaga poedinega kandidata. Zato nujno prosimo, da niti eden naš volivec ne ostane doma. Z božjo pomočjo naprej, do popolne zmagel!

Neodločnim simpatizerjem! — Sama simpatija SLS pri volitvah nič ne pomaga. Treba je, da gremo vsi na volišče in glasujemo za dr. Korošca.

Program SKS.

Zadnji »Kmetijski list« poroča tudi o programu samostojnežev. — Toda samostojneži so bili skoro tri leta v vladi, pa niti ene točke svojega programa niso izvršili: niso razdoličili kmeta, niso napravili kmetijstvu ugodne carinske pogodbe, niso izenačili davkov, niso skrajšali vojaške službe itd. Lepo pišejo, da so za rezdelitev veleposestniške zemlje, a Kmetijski list je svoj čas sam pisal, da je g. Radić, ki so samostojneži sedaj z njim v

zvezi, zoper agrarno reformo. Venomer pripoveduje samostojna gospoda, da ni proti veri in da se bo celo borila proti tistim, ki »poizkušajo narod zavajati v brezverjek«. A glej — glasovali pa so za kancelparagraf. Slovenski kmetje vse to vedo, zato pa bodo dali dne 11. septembra svoje glasove resnim možem, a ne takim politikom, kakor so Radić, Prepeluh, Pucelj itd.

Milijoni Jadranske i Slavenske banke vpijejo proti SDS.

Radikalna mladina v Sloveniji?

Esdeesarsko časopisje je razbodbalo vest, kako, da neka »radikalna mladina« protestira proti temu, da bi slovenski radikali volili SLS. Slovenska javnost, ki o obstoju kakke radikalne mladine pri nas ni dosti vedela, se začudeno sprašuje, kdo so ti mladi fantje in kaj predstavljajo pri nas?

Kakor nas obveščajo sedaj, se prva slutnja vsakega razsodnega človeka o tej vesti, izkazuje za pravilno, namreč, da gre zopet le za smešno in neumno esdeesarsko intrigo.

Ko je bila slovenska univerza ustanovljena, so ugodni pogoji študiranja v Ljubljani ter slovenska gostoljubnost privabila k nam kakih 50 srbskih študentov. Ti študenti, nepoučeni o naših političnih razmerah, so kmalu nasledili raznim zankam SDS, ki jim je s sramotjenjem in z obrekovanjem vsega, kar čuti in misli slovensko, počasi vlivala svoj strup v dušo. Res je polovica teh študentov vstopila v tukajšnje sam. dem. akademske klube, ostala polovica pa je nastopila kolikor

toliko samostojno in je na tleh ljubljanske univerze osnovala radikalni klub »Jug«. Skoro vsi srbski študentje pa so postali kmalu popolnoma odvisni od SDS, in smelo trdimo, da jim je postala SDS bližja stranka, kakor NRS, h kateri se del njih vsaj na navidez sedaj še vedno prišteva. Tudi slovenski dijaki na univerzi so vedno z začudenjem opazovali, kako so šli radikalni študentje vedno čez drn in strn s sam. demokrati, pozabljajoč pri tem, da so člani PP vlade že davno minuli in da se nikoli več ne vrnejo.

Če torej časopisje SDS govori o protestu radikalne mladine v Sloveniji proti zvezi med SLS in NRS, naj se slovenska javnost zaveda, da gre tu le za nekaj od SDS popolnoma odvisnih srbskih študentov, ki so dejansko že davno postali pristaši SDS. Trdno pa smo prepričani, da bodo oni srbski študentje, pristaši NRS, ki so od SDS neodvisni, to najnovejšo intrigo SDS z njim kar najodločnejše obsodili.

hiteva jo sovjeti, tudi povabljen v Moskvo in kaj ga tam čaka? Ni dvoma, da je Evlogij obvezan biti pokoren moskovski patriarhiji, ki ga je poslala v Pariz. A tudi v tem slučaju mora počakati na sklicanje sobora ali izvolitev novega patriarha. Sedanja začasna uprava v Moskvi nima tozadavne postavne oblasti.

Vsekakor ni pričakovati z ozirom na karlovski razkol, da bo emigracija vetanu dati soglasen odgovor na moskovske zahteve. Metropolit Evlogij, ki je sklical v Pariz posvetovanje duhovnikov in laikov (Struve, grof Kokovcev, prof. Zenjkovski, prof. Glubokovski, prof. Kartašev i. dr.) še ni prišel do končnega sklepa. Samo nepotrjene vesti angleške »Daily Mail« poročajo o njegovem brzojavu, v katerem zagotavlja Sergija, da bo slej ko prej strogo izločil vsako politiko iz svojega cerkvenega udejstvovanja. Molimo za mučniško rusko duhovščino, da bi jo v tej težki odločitvi vodil Sveti Duh! Pravoslavna cerkev je izgubila svojo mogočnost in bogastvo, toda verski ogenj gori v njej kakor nikoli poprej. Iz preganjanj se rodi nova utrjena vera. Visokospoštovani nadškof latiški, Ivan, je izjavil sotrudniku »Slova« (Riga), da je pokazal metropolit Sergij najvišjo mero ponižnosti in spravljivosti. Podpisal je postavljene nam zahteve, toda sovjeti še niso podpisali »konkordate«. Če bodo tudi zdaj ostali zvesti dosednji nestrpnosti, bodo imeli verniki popolno pravico od tod izvajati naravne zaključke. Če pa sovjeti zares hočejo Cerkev dati svobodo, bo ravno zanje največja korist.

Kdo bo odpravil vse dosedanje krivice državnim uslužbencem?

Sedanji finančni minister dr. Marković je dal izjavo, da bo črtal iz prihodnjega finančnega zakona vse člene, ki ne spadajo v fin. zakon. Tako bodo odfrčala iz njega vsa vnebovpijoča radičevska določila, ki kratijo državnim uslužbencem pravice, določene po zakonu o državnih uradnikih in ostalih uslužbencih. Ako hočete državni uslužbenci, da bo prihodnja vlada branila vaše pravice, volite 11. septembra Slovensko ljudsko stranko, ki bo uredila vse pereče zadeve dnevničarjevslužiteljev in zvaničnikov, ki jih je radičevski finančni zakon pahnil iz zakona o državnih uradnikih.

Slovenci! Pod zastavo SLS smo Slovenci imponirali tujemu Dunaju in pod njo smo si v naši mogočni narodni državi priborili častno mesto med brati: ta zastava je porok naše bodočnosti.

Kako sodi tujina o „volivnem terorju“ v Jugoslaviji.

Esdeesarsko časopisje kar noče nehati s svojim trobentanjem o volivnem »terorju« v Jugoslaviji. V dokaz, kako sodi dobro informirano inozemsko časopisje o volitvah v Jugoslaviji, navajamo nekaj odstavkov iz članka »Wahlaufrmarsch in Jugoslawien«, ki je izšel v nedeljski številki »Münchener Neueste Nachrichten«:

»Ministrski predsednik Vukičević je obljubil svobodne volitve in vendar nočejo pojenjati pritožbe o neznosnem »volivnem terorju«. Te pritožbe se pojavijo pri vsakem volivnem gibanju in nezasišane nasilne in grozopolne volitve meseca februarja 1925. leta so pokazale, kako zelo so utemeljene: od oblasti tolerirane oborožene tolpe so poizkušale ukloniti volivce željam vlade z življenjskimi in telesnimi grožnjami, s požigi in drugimi težkimi nasilji. Od vsega tega ni, do sedaj vsaj, ničesar opaziti in nepristranski opazovalec mora celo ugotoviti, da izhajajo pritožbe o omejevanju volivne svobode od onih, ki so radi vse svoje preteklosti zato najmanj poklicani. Nad volivnim terorjem oblasti se pritožujejo sedaj le oni, ki ga sedaj ne morejo uporabiti v svojo lastno korist.

Vendar pa se pojavlja, mogoče ravno

zato, ker ni terorja od zgoraj, naraščajoč teror od spodaj. V Srbiji se množe najbolj divji izgredi med nasprotnimi skupinami. Bivši ministrski predsednik Uzunović je bil nekaj dni zadržan v Nišu, ker so se bali za njegovo varnost. Da, celo na Hrvaškem je bil pred kratkim od pristašev hrvatske seljačke stranke neki politični nasprotnik mučen na naravnost zverinski način do smrti. Razbrzdane politične strasti se bodo stopnjevale najbrže do dneva volitev in na dan volitev samih v teh ozemljih še do mnogih obžalovanja vrednih dogodkov, toda oblasti ne moremo po njihovem sedanjem zadržanju dolžiti zato.

V Vojvodini in v Sremu, kjer je največ Nemcev naseljenih, ravno tako tudi v Sloveniji, pa ne more biti o ogrožanju volivnega terorja niti govora.

Kljub tem ugotovitvam, ki smo jih mi že zdavnaj priobčili in ki jih sedaj objavlja tudi vse važnejše inozemsko časopisje, pa bosta »Jutro« in »Slovenski narod« še vedno kličala o volivnem terorju in da je ta zlasti velik v Sloveniji. Verjeli pa jima bodo samo oni, ki so jima leta 1925. verjeli, da volivnega terorja ni...

„Jutro“ in kateheti.

Presneto mora slabo prestiti našim demokratom, da so se v nedeljski številki (dne 4. septembra) spomnili celo ubogih podeželskih duhovnikov-katehetov. V svoji dobrotljivosti in sočutju do njih piše list, ki je do slej ob vsaki najmanjši priliki metal kamenje nanje, kar celo kolono o krivici in zapostavljanju pri nagradah od strani vlade. Čudno je le to, da se tem »jutrovcem« naenkrat smilijo gladujoči kaplani sedaj tik pred volitvami! Zakaj pa poprej, ko je vladal zloglasni PPZ režim, niste vedeli o tem? Pa ja ne boste lovili za nedeljske volivne kroglice naših katehetov — rimskih hlapcev?! Drugače si pač ne moremo razlagati dotičnega članka, ki od začetka do konca ni drugega nego kup zabavljanja na naše vrle poslance, oziroma Jugoslovanski klub.

Res je duhovščina konjiške dekanije poslala prošnjo na Jugoslovanski klub s pripombo, naj izposluje v Belgradu čimprejšeje izplačilo za katehetske ure. Toda ta reč nima s politiko prav ničesar opravila. »Jutro« in SDS lahko povemo, da štajerska duhovščina s konjiško vred še bolj trdno stoji v vrstah SLS pod vodstvom dr. Korošca kot kdaj poprej, kajti v svesti smo si, da le od tu imamo pričakovati izboljšanja našega gmojnega vprašanja. Hinaveko zavijanje pa svobodomiselnim demokratom v »Jutru« prav nič ne koristi, kajti s stranko, ki je že opetovano po svojih ljudeh jasno pokazala vso svojo mržnjo do nas, nima katoliški duhovnik prav nič opraviti. Zato tudi dvomimo o resničnem stanju duhovnika, ki bi iskal svojo pravico do plače potem »Jutra«.

Vsekakor si bomo pa dobro zapomnili besede tega lista, kjer pravi, »da so poslanci in cela SDS vedno priznavali upravičeno zahtevo katehetov glede njihovih minimalnih nagrad«.

Da bomo pa res čimprej prišli do tega izplačila, bomo pa sedaj zadnje dneve pred volitvami s podvojeno močjo šli na delo v doseg čim sijajnejše zmagel SLS in njenih poslancev. Upamo, da se jutrovci ne bodo skesali svoje pripravljenosti, da podpirajo naše poslance v parlamentu tudi po volitvah.

Za zgradbo uradniških stanovanj na Slovenskem je SLS dosegla 2 milijona dinarjev.

Kdo je za svobodo državnih uslužbencev?

Samostojna demokratska stranka je sedem dolgih let tiščala državno uradništvo z vso silo za vrat. To davljenje so čutili zlasti železničarji in poštarji. Gotova kila jih ni pustila svobodne niti v privatnem delovanju. Državni uslužbenci, spomnite se zadnjih državnoborskih volitev! In danes? Nikomur se ne grozi z Macedonijol Nikomur z odpuštom iz službe! Dasiravno ima Slovenska ljudska stranka ves državni aparat v rokah, ne skrivi niti lasu političnim nasprotnikom. Kdo vam je dal to dragoceno svobodo? Edini odgovor: »Slovenska ljudska stranka«! Zato volite dne 11. septembra vsi državni uslužbenci, ki ste za svobodo, le Slovensko ljudsko stranko.

Kdo je pomagal državnim uslužbencem?

Sedem let je bila Samostojna demokratska stranka na vladi, pa ni hotela dati državnim uslužbencem polovičnih voženj. To je dala Davidovič-Koroščeva vlada državnim uslužbencem, ko je prišla leta 1924. za tri mesece na vlado. Kajti tedanji železniški minister g. profesor Sušnik kot državni uslužbenec je vedel sam najboljšje, s čim je treba pomagati državnim uslužbencem. Ta vrli mož zopet kandidira v narodno skupščino. Zato je dolžnost vsakega državnega uslužbenca, da voli dne 11. septembra Slovensko ljudsko stranko, ki bo znala ščititi že pridobljene pravice državnih uslužbencev po svojih poslancih, ki so sami državni uslužbenci.

Kronski vpokojenci se prevedejo v dinarske. To je zasluga SLS, ki je izvojevala to zakonsko določilo.

Volivni drobiž.

»20 klerikalnih tigrov je imelo doslej vso moč«, pravi »Domovina«. — Ni res! 20 poslancev pri centralistični ustavi malo ali nič ne pomeni, ako niso v zvezi s kako močnejšo stranko. Tako zvezo je dr. Korošec sedaj ustvaril, zato bodo šele v bodočem državnem zboru tudi »klerikalni tigri« prišli v korist slovenskega gospodarstva in v škodo esdeesarske denuncijantske klike do moči, ki našemu narodu gre.

»Čas obračuna je prišel, v nedeljo bo izvršen« prorokuje čisto pravilno žerjavovski tednik. Žerjavovska »gostilničarska omizja«, ki jih imenujete »krsne shode« in veličastni tisočglavi tabori SLS v Ljubljani in na deželi potrjujejo, da bo »čas obračunov« v nedeljo res prišel in da bo pomenil za esdeesarje velikomora katastrofo.

»Dajmo enkrat moč napredni stranki«, pozivlja »Domovina«. Da bo zopet kod kaka bančna polomija.

»V celi državi je znano, da bo v bodoči narodni skupščini najmočnejši poslanski klub Narodni seljaški«, pripoveduje g. Pucelj v »Kmetiskem listu«. — Prepričani smo, da vsega tega še sam Pucelj ne verjame. Pri volitvah v oblastno skupščino je namreč dobil Radić nad 200.000 glasov manj kot prej in pri občinskih volitvah prejšnjo nedeljo v Zagrebu skoraj polovico manj glasov, kot prejšnje čase. G. Pucelj bo 11. septembra zelo razočaran, ker ne računa z dejstvi, ampak le s svojimi pobožnimi željami.

»Kmetje skupaj! Kmetje naprejš!« kliče na pomoč radičevska gospoda v »Kmetiskem listu«. — Nepotreben poziv, kajti slovenski kmetje so že »skupaj« in bodo šli 11. septembra pod zastavo SLS »naprejš«, da poženejo SKS, kamor spada.

Žene in dekleta kliče »Kmetijski list« na pomoč. Še nedavno pa je glasilo samostojnežev hujaskalo može, naj svojih žena ne poslušajo. Tudi je »Kmetijski list« vedno odločno nastopal proti ženski volivni pravici. Zdaj, ko teče samostojnežem voda v grlo, pa naj jim ženske pomagajo. Za agitacijo jim priznavate sposobnost, kaj ne, za volivno pravico so pa

Uradniki! — Da maščujemo naše uboge pod SDS preganjane tovariše in njihove bedne družine - usi na volišče - usi za dr. Korošca.

bile samostojnem ženske »še preneumne«.
»Kmeti list« naj nikar ne misli, da je vse to že poznano. Zenske bodo že storile svoje tudi pri teh volitvah, toda za slovenske radičevce prav nič.

»Pokvarjena gospoda je in ostane pokvarjena in s to je treba 11. septembra obravnavati«, pravi glasilo samostojnežev. — Se bo zgodilo. Tudi slovenski radičevci boste izginili, saj je »Kmeti list« svoj čas sam pisal, da hrvatskega kmeta ne vodijo kmetje, ampak — zagrebška pokvarjena gospoda. Samostojneži ste se s to gospodo zvezali, z njo boste tudi propadli.

Razbita SLS. Tako stoji črno na belem v »Kmeti listu«. Gospodje radičevci so toliko naivni, da — mislijo, da mora njih brave to verjeti. Ker pa je naš kmet pameten, ima takaj laž je ta učinek, da se vedno bolj oddaljuje od radičevcev. Naj bi »Kmeti list« malo pojasnil, kako mu je ušel g. Kušar, bivši načelnik stranke, k Žerjavu, kako je šel k g. Pivku bivši poslanec samostojnih kmetov Urek. Kje je razdor, kje razbita stranka? — Še dva dni se lahko baha SKS, potem je konec slave. Spomin na njo pa ne bo slaven.

Zveza z zapadno demokracijo. Žerjavovski proglas pravi, da tvori Ljubljana zvezo z zapadno demokracijo. Prav lepo! Samo kako si predstavlja samostojno-demokratska gospoda zapadno demokracijo, da si upa s tem v Ljubljani agitirati? Ali v zapadni demokraciji streljajo delavce, ne da bi se oblasti za to zmenile? Ali v zapadni demokraciji sti-

skajo delavcem prste? Ali tam poznajo Pribečeviče in Žerjave? Ali tam poznajo izjave, da ne sme biti v treh letih v državnih uradih nobenega uradnika, ki ni samostojen demokrat?

Kako se trudi g. Žerjav. Iz Zirovnice na Gorenjskem nam poročajo, da dobivajo gori volivci osebna Žerjavova pisma, v katerih pravi »v interesu naprednega značaja okraja« za kroglice za »Združeno gospodarsko listo«. Gospodu, ki pošilja pisma tudi našim somišljenikom, povemo, da je ta napor čisto odveč. Gorenjci že vedo, kaj bodo volili. »Gospodarske« liste, ki je v tako bližnjem sorodstvu z gospodi, ki so »gospodarili« in dogospodarili pri Slavenski banki itd., nihče pametnih ljudi ne more voliti. Napreden okraj kot je res radovoljški, pa ve, kako so se predvojni »naprednjaki« ovirali gradbo elektrarne na Završnici. Škoda, da se g. Žerjav ni obrnil na kak drug okraj ponujat »gospodarske« liste. Saj bi mu g. dr. Dinko Puc gotovo vedel povedati, kje so kak drugi kraji »ob prometni cesti«, ki rabijo demokratskega »gospodarstva«.

Polpna garancija državnim uslužbencem. G. Vargazon pravi, da nudi dr. Kramer popolno garancijo, da bo vnet in uspešen zastopnik upravičenih teženj državnih uslužbencev. V čem bi bila ta garancija, je g. Vargazon pozabil povedati. Najbrž tudi ne bi vedel, če bi ga kdo vprašal. Ali naj nudi garancijo državnim uradnikom stranka P.-P. režima?

Pribečevič čisto sam.

PRIBEČEVIČ NAPADA ZDAJ TUDI PAŠIČEVCE IN DAVIDOVIČA. — DAVIDOVIČ IZJAVLJA, DA NJEGOVI GOVORI NISO BILI NAPERJENI PROTI VLADI.

r Belgrad, 8. sept. (Izv.) Ker so se izkazale kot jalove vse intrige pašičevcev in sam. demokratov, napada Pribečevič sedaj po vrsti vse. O proglasu pašičevcev pravi, da je to limonada brez svežosti in okusa Trifkovića, ki se ne more zagovarjati, da je predlagal Vukičevića za predsednika. V isti sapi napada Davidovičevce, ker da so šli ti, kot govorijo, v vlado samo zato, da resignirajo svobodne volitve, da pa še nikdar ni bilo toliko volivnega terorja pri nas kakor danes. Razumljivo je, da politična javnost odreja Pribečeviču kvalifikacijo za ožigovanje nasilja, ker še nihče ni pozabil PP režima.

Toda ozadje teh napadov je še drugo. Došim so naši prečanski demokrati vse stavili na Davidoviča, ki da ruši vlado, javlja Davidovič sam, da njegov ostrí govor v Belgradu ne more izzvati reperkusij v vladi, ampak da gre boj le proti osebi g. Vukičevića, ki da ima nalogo, da zbere okrog sebe stranke in

da ustvari predpogoje za zboljšanje razmer v naši državi in da v tem ni uspel. Demokrati pa da morejo vsak dan potrkati na katera-koli vrata.

V političnih krogih se misli, da se Davidovič sam zaveda, da je šel v strankarski borbi za Belgrad predaleč, da pa se razume, da hoče dobiti oba mandata v Belgradu, za kar mu daje jamstvo ogromno popraviljanje cest in ulic v mestu baš pred volitvami.

Radikalni kandidat Boža Maksimovič isto-tako napada z vsio silo, da bi prodl. Zato tudi on ostro nastopa in pripravlja na pritisk radikalov poleg mnogih manjših shodov za soboto velik shod.

Pribečevič bo nazadoval. Tudi to je gotovo, da bo ostal izven vsake kombinacije in da se mora zadovoljiti le z ugibanjem, ali bo bodočo vlado sestavil Vukičević ali Davidovič ali Marinkovič.

Kaj pisariljo somostojni demokrati v Belgrad.

r Belgrad, 8. sept. (Izv.) Popolnoma pozabljeni slovenski demokrati odlagajo sedaj kukavičja jajca v belgrajske liste. Tako poročajo iz Ljubljane, da vodijo v Sloveniji veliko akcijo, zlasti na Štajerskem, kjer je imel nosilec liste dr. Pivko najmanj 97 shodov in sestankov, da pa bo imel pred volitvami še sedem sestankov, skupno torej 104, kar kaže, da se sam. demokrati zelo brigajo za volitve. V ljubljanski oblasti sam. demokrati čvrsto napredujejo. Najbolj zanimivo je pisanje o Ljubljani, kjer da so najmočnejša stranka in da dobi dr. Kramer čisto sigurno ljubljanski mandat.

Manjka samo še povest o volivni sreči dr. Kramerja, ki se bojuje v Ljubljani proti zakonu o zaščiti države, o katerem se Svetozar Pribečevič v Srbiji hvali, da je in ostane otrok SDS. Istočasno se tu delajo stave, da bodo dobili demokrati v ljubljanski oblasti le količnik. Za Ljubljano pa nihče ne dvomi o zmagi dr. Korošca.

Zadnji dnevi pred volitvami v Belgradu.

r Belgrad, 8. sept. (Izv.) Zadnji dnevi pred volitvami so kakor soparni dnevi pred nevihto. Tako v Belgradu kakor v provinci se dela s podvojeno močjo in naglico. Plakat proti plakatu, shod proti shodu, objavljajo se fotografije dokumentov, ki naj kompromitirajo razne kandidate in stranke. Posebno oster je boj v Belgradu in v onih krajih, kjer je več kandidatnih list. Predsednik vlade Vukičević se nahaja v Sremu, da podpre Božo Maksimovića, ki se mora boriti s pašičevcem Janjičem in Ljubo Popovićem. Ravno tako ima shode Ljuba Davidovič, da odbije s tem Vukičevićeve izjave.

Danes se je vrnil v Belgrad Svetozar Pribečevič, kjer je imel konferenco glede glavnih šlagerjev sedanje volivne borbe. Popoldne je odpotoval v Jagodnico. V Belgrad je prišel tudi predsednik bivše skupščine Marko Trifkovič, ki pa je v mrzlični nervoznosti takoj odpotoval v Sombor, da bi napadel Vukičevića.

Zasedanje društva narodov.

v Pariz, 8. sept. (Izv.) »Havas« poroča, da je baje poljska delegacija v Zenevi sporočila zunanjim ministrom locarnskih držav, da ne more akceptirati od njih zahtevane kodifikacije njihovega prvotnega predloga, ker bi to politično vrednost poljske iniciative in pričakovane posledice napravilo iluzorne. Poljska delegacija je zato stopila v stik s svojo vlado, da dobi nove instrukcije. V krogih D. N. se obžaluje, da so težkoče, o katerih so mislili včeraj zvečer, da so po pristanku Brianda, Chamberlaina in Stresemanna že odstranjene, s tem na novo prišle na dnevni red.

v Zeneva, 8. sept. (Izv.) Ker danes dopoldne še vedno ni prišlo do soglasja o poljski resoluciji, je plenarni zbor enostavno nadaljeval glavno debato o poročilu sveta. Litvanski ministrski predsednik Valdemar se je pečal z vzhodnoevropskim problemom. Ugo-varjal je teoriji, da bi bil mir v glavnem odvisen od razvoja centralne Evrope. To je napadno, ker bi razvoj v vzhodni Evropi utegnil

postati miru še bolj nevaren. Tam so nastale po vojni nove države, katerih sosedbi bi radi videli, da bi zopet izginile. Naslednji govornik, norveški predsednik narodne skupščine Hambro, je najostreje kritiziral metode v D. N., ki da so veliko preveč odvisne od egoističnega duha velisil. Hambro je pritril mnenju holandskega ministra za zunanje stvari, da postaja javno mnenje, posebno prekomorskih držav, D. N. vedno bolj neugodno. To je posebno posledica tega, da D. N. doslej ni moglo oživotvoriti sklepa o nezakonitosti vojne. Najostrejšo kritiko zasluzi tudi Svet D. N., iz katerega se začenja oblikovati nekakšen vrhovni svet, ki uvaja nov oziroma čisto star način tajne diplomacije in ki rešuje najvažnejša vprašanja, preden se sploh obravnavajo v Svetu D. N. Nihče ne more zameriti ministrom velesil, ako v Zenevi svoje stvari obravnavajo skupno, ako pa odločajo že vnaprej o važnih vprašanjih D. N., prekoračijo s tem okvir svojega po-oblastila in D. N. je v nevarnosti, da zgubi

Kdo je ščitil Irboveljske rudarje? Edino le zastopniki SLS!

vodstvo iz svojih rok. Varstvo miru, ki naj bi bila stvar D. N., postane s tem zopet stvar velesil, ki pred vojno niso baš dokazale, da se na to stvar dobro razumejo. Hambrovo kritiko je ves zbor več minut dolgo glasno obravnaval, čemur se je pridružila tudi galerija. Končno je govoril še grški delegat Politis, ki se je izjavil proti holandski resoluciji.

v Zeneva, 8. sept. (Izv.) Na današnji seji Društva narodov se je zbralo še več občanstva, kakor dopoldne, ker se je pričakovalo, da se bo začela že za dopoldne napovedana razprava o varnostni resoluciji. Pričakovane senzacije pa ni bilo. Zunanji ministri Francije, Anglije in Nemčije niso govorili. Na vprašanje poljske delegacije je odgovor poljske vlade sicer menda že prišel, toda odklonilen, odnosno predlaga nekatere spremembe. Zato ni misliti, da se bo debata o tem še danes vršila. Niti to ni gotovo, ali se bo mogla vršiti jutri dopoldne.

v Zeneva, 8. sept. (Izv.) Na današnji seji sveta Društva narodov je bil sprejet predlog, da se število članov mandatne komisije zveša od 9 na 10. Novi član te komisije bo imenovan v tajni seji sveta Društva narodov. Dalje se je razpravljalo o pristanišču za poljske vojne ladje v Gdanskem. Najprej se bodo vršila direktna pogajanja med Gdanskim in med Poljsko na licu mesta, preden se bo svet Društva narodov pečal s tem vprašanjem. Na predlog dr. Beneša se je potem razpravljalo o poročilu finančne komisije glede finskega predloga za finančno podporo napadene države. Pri tem poročilu je dal Chamberlain spričo diskusije v Društvo narodov posebno pomembno izjavo. Med drugim navaja, da bi gotovo bilo zelo dobro, če bi se mogla organizirati solidna finančna pomoč za žrtve napada in da bi že zavest

sama, da obstoji taka pomoč, veliko pripomogla k temu, da bi se nevarnost napadov zmanjšala. Angleška vlada pa bi za dovolitev take finančne pomoči najprej morala imeti odobritev parlamenta in tako odobritev bi parlament vedno dal samo, ako bi bila dana protivrednost. Dalje bi morala biti dana tudi gotovost, da se bodo bremena za tako finančno pomoč primerno razdelila. Četudi angleška vlada načrt popolnoma priznava, ga ne more posebej obravnavati, temveč samo v zvezi z drugimi načrti za varnost in razorožitev. Anglija bo počakala na rezultat razorožitvene konference. Ta izjava Chamberlaina se splošno smatra kot poskus prestije s strani Anglije, ker Anglija ne sprejme nobene obveze, tudi nobene finančne obveze za morebitno pomoč Društva narodov, dokler z začetkom splošnega razoroževanja ni ustvarjena varnost in zmanjšana nevarnost konfliktov. Svet Društva narodov je stvar odgodil za pozneje, ker hoče počakati najprej, kakšno stališče bo zavzelo zborovanje Društva narodov k predlogom za zvišanje varnosti.

v Zeneva, 8. sept. (Izv.) Na današnji popoldanski seji Društva narodov je imel mažarski delegat grof Apponyi eno uro trajajoč govor, v katerem je na kratko omenil tudi manjšinski problem. Pri tem je z vsjo jasnostjo izjavil, da gre pri tem enostavno za dve različni pojmovanji: ali naj se s počasno absorbcijo manjšine asimilirajo, ali naj se jim pustijo njihove kulturne in narodne posebnosti. Izjavil je, da se lahko strinja s tem, če se izvrši asimilacija ob čuvanju kulturnih posebnosti. Popolno asimilacijo pa odklanja. V glavnem pa je v svojem govoru razpravljal o razorožitvi.

Zopet incident na francosko-italijanski meji.

v Pariz, 8. sept. (Izv.) »Matine« poroča, da je na francosko-italijanski meji pri vasi S. Sauvour du Tunnel prišlo do novega obmejnega konflikta. Dva vaščana iz tega kraja, ki imata zemljišče tudi na italijanski strani, sta šla radi poljskega dela v neko poslopie na tem zemljišču. V noči od ponedeljka na torek so ju naenkrat zbudili štirje fašisti in ju brez vsakega pojasnila aretirali.

ZRTVE NEMIROV V NAGPURJU.

v London, 8. sept. (Izv.) Po uradnih poročilih je bilo pri zadnjih nemirih med Hindi in Mohamedanci v Nagpurju ubitih 25 oseb, ranjenih pa preko 180.

UKINJENJE ODNOSAJEV MED ANGLEŠKIMI IN RUSKIMI STROKOVNIMI ZVEZAMI.

v London, 8. sept. (Izv.) Na današnji seji kongresa strokovnih zvez v Edinburghu je z veliko večino bil sprejet predlog glavnega sveta, da se odnosi z ruskimi strokovnimi zvezami ukinejo. Želznicaška strokovna zveza se je izjavila proti ukinitvi. Macdonald v svojem govoru ni prišel do tega, da bi govoril o ukinitvi odnosajev. Izjavil je, da bo angleško delavstvo imelo uspehe samo v mednarodnem miru in čimbolj se dela za tak mir, tembolj se mora poskušati, da se da Društvu narodov moralna in politična avtoriteta.

KONFERENCA NASLEDSTVENIH DRŽAV.

v Praga, 8. sept. (Izv.) Dne 24. oktobra bo v Parizu konferenca nasledstvenih držav o novi ureditvi avstro-ogrske papirne rente, ki se nahaja v inozemstvu.

Letalske vesti.

v Newyork, 8. sept. (Izv.) Ker je že minulo 24 ur, odkar je letalo »Old Glory« klicalo na pomoč, smatrajo v Ameriki, da je letalo uničeno. V vladnih krogih, kakor tudi splošno v javnosti se množijo glasovi, da se morajo prekomorski poleti postaviti pod vladno kontrolo in da se morajo v bodoče slabo pripravljeni poleti zabraniti. Tudi o poletu London—London, ki traja že 18 ur, doslej ni nobenih poročil.

v London, 8. sept. (Izv.) Kakor poročajo iz Sidneya, namerava avstralska vlada prepo-vedati letalom, razen vodnim letalom, polete za dalj kakor 50 milj od obale.

v Königsberg, 8. sept. (Izv.) Danes je priapelo na letališče v Königsbergu rusko letalo »Ant III.« Letalo vodi ruski letalec Zitanov. ki namerava v 4 do 5 dneh preleteti progo Moskva - Königsberg - Praga - Dunaj - Pariz - Berlin - Kodanj - Stockholm - Reval - Leningrad - Moskva.

v Newyork, 8. sept. (Izv.) Amerika je izgubila nade tudi glede letala »Carling«, ker se ob uri, ki je bila proračunana, še ni pojavilo nad Irsko. Ker vzhodno od Nove Fundlande divja silen ciklon, ki obsega velike daljave, se smatra, da je letalo padlo v morje.

Grozovit umor.

v Essen, 8. sept. (Izv.) Včeraj so tu odkrili grozovito hudodelstvo. V neki mali hiši so domači delavci v kleči začutili hud mrliški smrad. Policia je pod premogom našla dele ženskega telesa. V nekem čeburu so našli drobje, telo, roke in stegna pa so manjkala. Umorjena je bila 24-letna dekla Marija Koch. Po zdravniškem pregledu se je dognalo, da se je moral izvršiti umor že pred enim tednom.

Dnevne novice

Za naše obmejne občine.

G. minister n. r. Dušan Sernec se je obrnil na zunanjega ministra Vojo Marinkoviča v sledečih zadevah s prošnjo za takojšno od pomoč. Prebivalci občine Rateče imajo pašniške pravice na posesivu verskega zaklada v delu, ki danes pripada pod Italijo. Prebivalci iz Rateč, ki pasejo preko meje, morajo v zadnjem času plačevati take pristojbine, da so pašniške pravice postale iluzorne. Dvlastniškom v Hotedršči otežuje italijanska oblast gospodarstvo s tem, da uporablja neki italijanski gozdni zakon tudi za pašnike, zasebne in skupne. Niti grmovja ne smejo sekati na tem ozemlju. — Minister se naproša, da intervencira pri italijanskih oblasteh, da te neznosne razmere uredi.

Šentvidčani!

Danes, 9. septembra, ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu v Št. Vidu nad Ljubljano shod SLS. Govori g. DR. KOROŠEC. Pridite vsi, da manifestiramo za našo stvar!

Žene, dekleta — skrbite, da gredo v vaši družini vsi voliti in da vedo kako voliti.

Kdor ne gre na volišče, pomaga dr. Žerjavu!

trebne poizvedbe v Cerknici in v vaseh okoli jezera. Kolikor so se mogli udeleženci iz vprašanj in ugotovitev na licu mesta uveriti, je gotovo, da se bo cela zadeva rešila v prid prebivalstva. V Cerknici sta se pred občinskim odborom odposlanec velikega župana in okrajnega glavarja iz Logatca zanimala za rezervatni lov v Delenji vasi. Videli smo, da je tudi v tem korak ministra Serneca pomagal. V kratkem se izvrši ogled v zadevi ribolova še po drugih vaseh ob Cerkniškem jezeru.

★ **Upokojitev.** Prosvetni minister je upokojil Josipa Kardivarja, profesorja na celjski realni gimnaziji.

★ **Iz državne službe.** Veterinar pri mariborskem okrajnem glavarstvu Peter Škošč je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Prevaljah.

★ **Poljski učenjak v naši državi.** Pred par dnevi je prispel v Belgrad varšavski vseučiliški profesor Tadej Zielinski, ki bo obiskal tudi druge kraje v naši državi.

★ **Oprostitev od taks.** Finančno ministrstvo je oprostilo plačevanja taks pri prošnjah in vlogah Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

★ **Povzetne pošiljke v prometu s Nemčijo.** Po sporazumu z nemško pošto upravo se je s 1. septembrom 1927 uvedel med našo državo in Nemčijo vzajemni promet s odkupnimi priporočnimi pisni in paketi. Izterjani povzetni (odkupni) zneski se bodo vplačevali v naslovni državi na čekovni račun, ki ga bo označil pošiljatelj odkupne opšiljke. Največja odkupna vsota za Nemčijo je 800 mark.

Kdor ostaja doma na dan volitev — škoduje sebi in drugim.

★ **Razpisana je pogodbeni pošta v Zgornji Polskavi (III/3).** Jamčevina 800 Din. Letni prejemki: redna plača 6000 Din, doklada (50% redne plače) 3000 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 182 dinarjev, za prenašanje pošte 4745 Din in za selsko dostavo 2496 Din. Prošnje s prilogi naj se pošljejo na pošto in brozjavno ravnanje v Ljubljani do 18. septembra. Med prilogi mora biti potrdilo krajevnih oblasti, da ima prosilec zagotovljene prostore za pošto kakor določa člen 16 pravilnika o pogodbenih državnih poštah.

★ **Razglas.** Z ozirom na državnozborske volitve se z dovoljenjem velikega župana ljubljanske oblasti dne 1. septembra št. 2283 v Loka pri Zidanem mostu sejem določen na dan 12. septembra 1927 letos izjemoma prestavi en dan kasneje in sicer na dan 13. septembra 1927. Županstvo Loka pri Zidanem mostu, dne 6. septembra 1927. Župan: Koren.

★ **Grozen zločin.** V vasi Lačarak pri Mitrovici se je zgodil grozen zločin. 50 letni kmet Janković se je že dolgo prepiral s svojim sinom. Pred par dnevi sta se radi neke malenkosti sporekla in oče se je tako razjezil, da je navalil na sina in mu z nožem razparal trebuh. Nezvestnemu je nato razrežal prsa in mu izrezal srce ter šel na dvorišče k svoji ženi in ji vrge pred noge srce: »Evo ti srce tvojega sina.« Mati se je onesvestila. Nato so sosede prihiteli na pomoč in oddali zverinskega očeta orožnikom.

Ce Ti kdo pravi, ne hodi volit, vedi, da je žerjavovski agitator.

★ **Dve železniški nesreči v Zagrebu.** V sredo jutraj je v Zagrebu nek delavec tako nesrečno skočil z vozečega vlaka, da je prišel pod kolesa in mu je levo roko odtrgalo. Po ure pozneje je na glavnem kolodvoru prišla lokomotiva prometnega uradnika in mu zadala težke poškodbe na glavi in bo oslepel na levo oko.

★ **Osiješki sejem se je otvoril na praznik.** Opaziti je zelo mnogo inozemskih razstavljalcev, dočim se domača, osiješka industrija udeležuje sejma v zelo slabi meri.

★ **Spomeniki iz kamene dobe.** V vasi Starčovo pri Pančevi je osiješki numizmatik Nuber našel veliko spomenikov iz kamene dobe. Nekateri so še znamenitejši.

Ali veš natanko, v katero skrinjico moraš voliti?

★ **Ruski aeroplan nad Djakovom?** »Jutarnji list« javlja iz Djakova, da se je nad mestom pojavil nek tuj aeroplan, ki se je menda v bližini tudi spustil na zemljo. To spravljajo v zvezo s povratkom bivšega trg. pomočnika Brezovića, ki je prišel za dva dni domov in je pilot v ruski vojski. Pripeljal in odpeljal se je menda z ruskim aeroplanom.

★ **General Kondić prod vojnim sodiščem.** V sredo se je pričela pred belgrajskim vojaškim sodiščem razprava proti generalu Kondiću, ki je bil leta 1914. poveljnik timoške divizije, ki je pretrpela velike izgube ob prehodu preko Save. General je bil že leta 1914. obsojen na eno leto zapora, izvršitev kazni se je odložila za čas po vojni. Ob koncu vojne pa je prišla amnestija. Toda kazen je ostala na papirju, general pa bo, da se izkaže njegova nedolžnost. Razprava je tajna in bo trajala več dni.

★ **Minister, ki se sam naznani policiji, je poljski za notranje zadeve Sikladkowski; na**

poti v Varšavo je namreč povozil s avtomobilom nekakega kmetijskega dečka, ki pa je že izven nevarnosti. Minister se je sam naznani policiji in se bo moral zagovarjati radi neprevidne vožnje.

Krvice železničarjev je popravila edino le SLS!

★ **Oče ameriške prohibicije umrl.** Iz New Yorka poročajo, da je umrl, Wayne B. Wheeler, ki se je najbolj trudil za uvedbo prohibicije v Uniji. S tem so prohibicionisti izgubili veliko oporo. Za njegovo mesto predsednika prohibicionistne lige se bo vnel hud boj.

★ **Umrljivost v Celju.** V teku meseca avgusta t. l. je umrlo 16 oseb in sicer 3 v mestu, 13 pa v javni bolnišnici.

★ **Prirastek prebivalstva v Češkoslovaški.** Leta 1926. je znašalo v Češkoslovaški število porodov na 1000. 24,5, leta 1925. 15,1; umrljivost pa je narasla od leta 1925. na 1926. od 15,2 na 15,6. Prirastek se je torej zmanjšal od 9,9 na 9,0‰. Naravni absolutni prirastek je znašal lani 128.512, leta 1925. pa 140.366.

Za železničarje se je brigala edino le SLS!

★ **Sarajevska čaršija v filmu.** V Sarajevu je dopotoval iz Londona predsednik turistične sekcije Zveze avtomobilskih klubov Velike Britanije. Njegov filmski operater je cel dan snemal lepe slike Sarajeva za večji film, ki bo zopet izvrstna propaganda za tujski promet.

★ **Velik požar na postaji Gračac.** Na postaji Gračac je na nepojasnjen način izbruhnil požar. Iskra iz lokomotive je zapalila barako, v kateri je bil shranjen les. Vse uradništvo tamošnje postaje je z veliko požrtovalnostjo pričelo gasiti ogenj, katerega so omejili. Ker se nahajajo poleg gorčice barake razni magacini z bencinom, je grozila velika nevarnost. Razen tega je bilo na postaji nad 100 vagonov, ki so bili natovorjeni z gorljivim blagom. Pri gašenju je več uradnikov dobilo opekline.

★ **Avtomobilska nesreča pri Jastrebarskem.** Te dni se je vozil iz Zagreba v Karlovac ravatelj državnih železnic Matija Storić. Pri Jastrebarskem je počila pnevmatika, vsled česar se je avtomobil prevrnil v jarek. Storić je dobil poškodbe na glavi in na roki. Tudi avtomobil se je močno poškodoval.

Ko bi ne bilo SLS, bi bilo danes na tisoče železničarjev na cesti, bili bi železničarji brez voznih olajšav! Vse to je preprečila SLS!

★ **Nova razbojniška družba v okolici Kostajnice.** Zadnje tedne se pojavlja na Hrvaškem v okolici Kostajnice nova roparska družba, ki so izvršili več ropov. V Kostajnici so na sejmski dan v gozdu poleg vasi Utolica napadli celo vrsto kmetov, ki so se vračali s sejma. Ker so se nekateri kmetje postavili v bran, so jih ranili z revolverji in noži. Orožništvo je pričelo energično zasledovati roparje.

★ **Dunajska vremenska napoved za 9. september:** Vreme bo v splošnem hladno in oblačno s padavinami. V severnih Alpah se bo tuptam zjasnilo.

★ **Konec štrajka lesnih delavcev v Splitu.** Ravno v času najživahnejše gradbene delavnosti so stopili v štrajk lesni delavci, ki je trajal osem dni. Delavci so sedaj dobili 10 odstotno povišanje plač.

Železničarji! Spomnite se na teror SDS režima!

★ **Železniška nesreča v Dalmaciji.** Brzovlak je na postaji Suhi Dolac odrezal kurjaču Bilandžiću obe nogi. Nesrečnež je v bolnici umrl.

★ **Nesreče.** Blizu Kranja je padel pod voz posestnik Tomaž Potočnik iz Oslice in si je zlomil levo roko. V Spodnjem Grabnu pri Gorjah na Gorenjskem je 23letni drvar Fran Pretnar streljal z možnarjem. Možnar pa je tako nesrečno eksplodiral, da je Pretnar dobil težje poškodbe po obrazu in je v nevarnosti še celo njegov vid. — V Dolnjem Logatcu si je pri nekem kolesarskem karambolu zlomil levo nogo posestnik Jernej Jerina. Vsi poškodovanci se zdravijo v deželni bolnici.

KUSAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

Kdor noče, da bi železničarje preganjali eksponenti SDS, naj voli SLS!

Automobilisti!

uporabljajte za čiščenje »Furmotec«.

Ljubljana

Železničarski shod.

Slovenska ljudska stranka priredi danes, dne 9. septembra ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12, shod železničarjev-somišljenikov SLS. Na shodu poroča Franjo Zebot, narodni poslanec iz Maribora.

Kdor pomotoma ni dobil vabila, naj pride in naj pripelje tudi druge somišljenike SLS.

○ **General Bodrero v Ljubljani.** Včeraj se je razširila po Ljubljani vest, da se mudi v mestu italijanski poslanik v Belgradu, general Bodrero, ki biva sedaj na Bledu. Po naših informacijah je dospel general Bodrero ob 1. uri - opoldne z avtomobilom z Bleda in obiskal generalnega konzula Italije g. markija Gavottija, s katerim je imel kako uro trajajoč službeni razgovor. Po razgovoru se je general Bodrero zopet vrnil z avtomobilom na Gorenjsko.

○ **Gledališka razstava,** ki se vrši na prostoru ljubljanskega velesejma v enem velikih paviljonov, bo vsebovala pregled razvoja slovenskega gledališča od leta 1801. in bo predhodnica velike razstave, ki se ima vršiti čez dve leti o priliki 40 letnice gledališča v Ljubljani. V literarnem oddelku bo imela slovenska javnost prvič videti rokopise naših domačih dramatikov, dobila bo vpogled v poslovanje gledališkega aparata, dramatičnega društva. V oddelku Naša drama, za katerega vlada posebno med bivšimi člani gledališča, ki so bili češke narodnosti, posebno zanimanje, bodo razstavljene po možnosti vse slike aktivnih dramskih umetnikov, ki so bili svojočasno ljubljenci ljubljanske publike. Posebno pažnjo pa skuša Udruženje gledaliških igralcev posvetiti svojim kolegom prvakom Borštniku in Verovčiku. Tehnični in slikarski del bo pokazal za običajnega obiskovalca gledališča gotovo mnogo nadvse zanimivih predmetov, modelov in osnutkov, scen, ki bodo realizirane šele tekom božične sezone. Ravno ta pomaga gledališke umetnosti je bila doslej pastorka in se nova uprava trudi z vsemi razpoložljivimi sredstvi, da bi našo sceno dvignila. Oddelke upodabljaajočih umetnikov pa bo podal do malega popolno kolekcijo slik, portretov in karikatur igralcev in odličnih gledaliških strokovnjakov. V oddelku »Ljudstvo« bodo imeli podeželski odri priliko spoznati svojo moč in organizacijo. Poleg tega se udeležijo razstave Češka Obec s svojim prekrasnim marionetnim odrom.

Srbi in Hrvatje nas zavidajo za dr. Korošca in druge odlične, poštene može SLS: Slovenci, pokažimo, da jih vemo ceniti tudi sami!

○ **Pogrešana.** Pred kakima dvema tednoma je neznanokam odšla od svojega moža 23 letna Anica P., stanujoča na Dolenjski cesti. Svojemu možu je dejala, da gre obiskat starše, vendar pa se je moza

da žene ni bilo tja. Ni izključeno, da je pogrešana izvršila samomor. Pogrešana je velike in močne postave in nosi bubi-frizuro.

○ **Ce ni pijače.** Štirje fantje, sami Šiškarji so popivali pozno v noč. Ko je odbila policijska ura, so morali iz gostilne, vsi še strašno žejni in željni dobrega vina. Tu se spomni eden, da pozna neko natakario v Zgornji Šiški. Nobena druga kot ta bo odprla in dala žejnim fantom pit. Celo dobro uro so trkali in razgrajali in prosili pred gostilno: »Samo en literček nam prinesi!« Zaman, trdo natakario srce se ni dalo omečiti. Vsa Zgornja Šiška je bila že polkonci, samo kruta natakario ne. Fantje še niso obupali, klicali in razgrajali dalje, ne meneč se za proteste sosedov, ki so jih zbudili iz nočnega spanja. In res so priklicali, toda ne natakario, temveč — stražnika, ki je vse štiri zapisal in zapodil spat. Fantje bodo morali sedaj odštet vsak sedno vsotico za kazen in spomn na burno noč.

○ **Kriminalen drobiž.** Policija je aretirala znano postopatico s poetičnim imenom Georgina, ki je bila svoj čas ovadena, da je svoji gospodinjji odnesla za 800 Din perila. — Dalje sta bila aretirana dva mohamedanska delavca radi tatvine 300 Din. — Poljski čuvaj na polju pri Selu je ocvadil tri ženske, ker so kradle z njiv dozorel krompir. — Prijavljenih je še nekaj manjših tatvin. — O shodu SDS pri Reinighausu pravi policijsko poročilo, da je bilo navzočih tam 60 oseb, pri Kačiču na Dunajski cesti pa 50.

Volitve v okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, kjer slovenski delavec nima nobene bese, se bodo vršile. To zakonito pooblastilo je dosegel min. SLS dr. Gosar.

Milijoni denarja slovenskih delavcev so se doslej po zaslugi SDS in socialistov stekali iz bolniškega zavarovanja v belgrajske in zagrebške banke. Po zakonitem določilu, ki ga je dosegla SLS, se bo bolniško zavarovanje reorganiziralo in milijoni denarja slovenskih delavcev bodo ostali doma.

Trbovlje

★ **Odgovor prizadetim stariem.** Da ne bo glede noše društvenih znakov na mečanskih šolah nespornost, naj bo dovoljeno pojasnilo. Člen 34. disciplinskega reda, ki ga je izdalo min. prosvete z odlokom O. N. br. 48.532 dne 6. nov. 1925, se glasi: Prepovedana je noša palice in vseh znakov, razven znakov Rdečega križa, sokolskega in ferijalnega Saveza in onih, ki jih odobri ministrstvo prosvete. Ker je pa zadnji stavek »ki jih odobri min. prosvete« povsem nejasen, je zaprosilo ravnateljstvo z dopisom št. 309 od 7. junija 1927 prosvetni oddelek pri velikem županu v Ljubljani za pojasnilo, ki ga pa do danes še ni prejelo. — Ravnateljstvo. — (O enakopravnosti Orla ne more biti nobenega dvoma in se mora vprašanje o nošenju znakov v šolah brezpogojno rešiti v tem smislu. — Ur.)

Ptuj

○ **Odbor oblasne vinske razstave v Ptuj** sklicuje na nedeljo, dne 18. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorano mestnega magistrata v Ptuj zborovanje vinogradnikov s sledečim sporedom: Likvidacija oblasne vinske razstave 1927; odklopyanje razstavljalcev z diplomami in nagradami; predlog za vinsko razstavo v letu 1928; slučajnosti. Ujjudno vabljeni!

Zmaga SLS — zmaga pameti in poštenja v notranji in zunanji politiki!

Slov. Konjice

Volivno gibanje. Zadnje dni se prireajo vsaki politični sestanki vseh strank. Najboljše po udeležbi so naši, kar nam je v dokaz, kako močan je vpliv SLS. Uverjeni smo, da bo dne 11. septembra skrinjica SLS, ki je prva, napolnjena s kroglami naših zavednih volivcev. Nasprotniki, ki so si svesti poraza, skušajo na vse mogoče načine, da bi si še v zadnjih trenutkih pridobili vsaj nekaj glasov. Posebno vsiljujejo »Domovino«, katero kaj pridno deli kar na cesti delavcem in kmetom. Tatarski kandidat g. Gajšek. Kljub temu pa število glasov v demokratski skrinjici ne bo nič večje.

Slovenska krajina

ČUDNI GOSPODJE V DOLNJI LENDAVI

Ako nepoučeni ljudje, ki niti pojma nimajo, kaj je politika, kaj politična stranka, najmanj enkrat na leto menjajo stranko, ne vzbujajo to pozornosti. Če pa storijo to ljudje, ki slovijo kot omikanci in se vživljajo v vlogo nekakih poklicnih voditeljev, se človeku nehote dozdeva, da ima pred seboj ljudi, ki jim ni za splošni interes ljudstva.

Tak pojav lahko zasledujemo v Dolnji Lendavi. Gospodje, ki so bili pred nedavnim »neodvisni« Prekmurci, potem pa so zajadrili v Radičeve vode in so razen tega že delali poklone tudi drugim strankam, da morajo biti kot Madžari zavazniki Nemcev in kakor so prej agitirali za edino zveličavno »neodvisno« stranko, potem pa za edino odrešilno Radičovo torbo, tako sedaj napevajo vse sile, da bi pridobili svoje madjarske podanike za nemško listo.

Ni nam mar, ako so ti gospodje pristali te ali one stranke. Ravno tako jim tudi ne zamerimo, da niso naši, ker to sploh bili niso. Pač pa jih prosimo, da si odgovorijo na eno vprašanje: Kako korist imajo prekmurski Madžari od tega, da so jim brez pomiselnja sledili v »neodvisno« — in Radičovo stranko? In kako korist bodo imeli, ako jim bodo sledili zdaj v nemško stranko? Ker so gotovo tudi sami prepričani, da je nemška stranka, ki tudi z madjarskimi glasovi ne dobi mandata, za prekmurske Madjare popolnoma brez pomena, si upamo trditi, da s svojim postopanjem ne zasledujejo ljudskih interesov, marveč dajejo duška svojemu osebnemu razpoloženju. To pa je po našem prepričanju nedovoljeno, ko gre za usodo tisočev. Ako bodo prekmurski Madžari še nadalje imeli povod govoriti o »Kalvariji«, bodo krivi oni, ki jih žeskozi več let v resnici vodijo po »Kalvariji« prevar.

Socialisti na delu. V sedanjih volivni borbi so tudi socialisti Petejanovega kova bolj napeli sile, ko pri prejšnjih volitvah. Ker so postavili za kandidata in namestnika Zv. Petroviča in M. Gaborja iz Dolnje Lendave, si najbrž domišljajo, da jim je uspeh zagotovljen. Da ne bodo preveč upali in da po volitvah ne bodo preveč razočarani nad katastrofalnim porazom, jim moramo povedati, da je M. Gabor še pred par tedni Radiča pozdravljal, torej ni nič kaj pripraven kandidat.

Poštenjaki! Volite stranko poštenjakov — SLS!

Dopisi

Podčetrtlek. Naše prosvetno društvo »Sotla« je ostavil njegov soustanovitelj in neumorno delavni doosedajni predsednik, finančni nadprednik Martin Berlišk, da si je izboljšal svoj službeni položaj. K povišanju mu iskreno čestitamo! Ali težko nam je, da je društvo moralo utrpeti izgubo tako ljubeznivega in k vztrajnemu delu vzpodbujajočega člana in njegove vrle gospe soproge, ki v društvenem delovanju ni velikega ostajala za svojim možem. Gospod predsednik lahko kaže s ponosom na napredek našega društva, naj vidi v istem največ svoje lastne energije in lastnega podjetnega duha. V znak hvalečnosti ga je društvo imenovalo svojim častnim predsednikom. In tem potom še enkrat: »Najlepša hvala za vse in Bog živi!« — V imenu odbora F. L.

Sport

Popravek k »Sportnim dogodkom« Smo prehitro zapisali. Ne sme biti: »Prano 100 m Holandec Vierdag in Anglez Cooper, temveč »100 m prosto Holandec Vierdag in Anglezinja Cooper«.

— Dalje, pri Hiptingerju: ne »na prvi«, temveč »na prvi«.

MOJSTRSKI STRELEC SLOVENIJE.

Svoj čas smo poročali o V. strelski tekmi Slovenskega lovskega društva v Ljubljani. Takrat se ni bilo končno veljavno določeno, kateremu tekmovalcu pripada naslov »Mojstrskega strelca«. Zadnja številka »Lovca« poroča o tem sledeče: »Po določili letošnje tekme je pripadel naslov »Mojstrskega strelca« onemu, ki je dosegel najvišje število zadetkov, seštetih na tarhah »Zlatorog«. »Lovski« na 100 m, »Srnljak«, »Zajuc« in »Golobik«. V tem boju za prvenstvo sta prišla v poštev gg. Pavle Stele iz Ljubljane in Josip Vidmar iz Kamnika kot skoraj edina resna rivala. Zmagal je g. Pavle Stele s 356,83 %, medtem ko je g. Vidmar zaostal za njim s 349,37 %. Pripada sta torej naslov »Mojstrski strelci« in prehodno darilo Slovenskega lovskega društva g. Pavlu Steletu.

SLEPARSKI REKORDER.

Callizo je, kakor beremo, vse svoje rekorde prispejal. Sedaj so mu dali na skrivnem drug barograf v aeroplan, in je barograf nameril 4000 metrov; C. je pa dejal, da se je dvignil 13.000 m visoko. Za vse življenje so ga diskvalificirali. Višinski rekord ima zopet Sadi Lecointe z 11.145 m.

Radio

KAKO MODERNIZIRAM SVOJ PREJEMNI RADIO-APARAT?

Od modernega prejemnega radio-aparata zahtevamo predvsem sledeče lastnosti: selektiviteto, čistost in jakost sprejema ter enostavnost regulacije.

Selektiviteta mora biti toliko, da lahko sprejemamo čisto ločeno vsako posamezno oddajno postajo, če sta le toliko oddaljeni na valovni skali, da ne dajejo nosilni vali slišne interference. Prevelika pa tudi ne sme biti selektiviteta, ker je selektor ogrožena naravna reprodukcija glasov. Selektiviteta in čistost sprejema sta si dve nasprotujoči lastnosti prejemnega aparata, ker če bi hoteli imeti popolnoma naraven sprejem glasov, bi morali zahtevati od aparata, da nam ojači enakomerni pas od ca. 10.000 period, kar je pa z ozirom na čist sprejem posameznih oddajnih postaj nemogoče. Zatorej moramo napraviti kompromis med selektiviteto in čistoto sprejema in sicer na škodo čistote ker je drugače onemogočeno ločeno sprejemanje posameznih postaj. Važna je pri modernem aparatu tudi enostavnost regulacije, ker ima človek le dve roki in je nemogoče, da bi istočasno reguliral štiri ali še več regulacijskih gumbov. Čim enostavnejši tem boljši, to je parola konstruktorjev modernih aparatov. Na žalost mi z našimi skromnimi sredstvi ne moremo doseči tega, kar doseže danes ameriška, angleška ali francoska industrija, namreč, da omeji število regulacijskih gumbov na enega samega, na katerem so direktno označene valovne dolžine ozir. postaje. Pač pa lahko omejimo število regulacijskih gumbov na tri in sicer 2 za ugašanje in posamezne postaje in 1 za ojačanje glasu.

Ce pogledamo, kaj lahko napravimo v tem pogledu pri naših aparatih, najdemo, da predvsem lahko izboljšamo stiskalni načrt, nadalje pa z uporabo boljših sestavnih delov, predvsem tuljav, dosežemo večjo selektiviteto in jakost sprejema.

Mesto odprtega nihalnega kroga v anteni, ki ima veliko dušenje, uporabimo sklenjen nihalni krog in istega induktivno zvežemo z anteno, s pomočjo aperioidne antenske tuljave. Da dosežemo večje ojačenje pri visoki frekvenčnem ojačevalcu, nadomestimo ugašeni anodni krog z visoko frekvenčnim transformatorjem, ki je na sekundarni strani ugašen. Pri audionu, kakor tudi pri ojačevalcu nizke frekvence z uporabi moramo paziti, da uporabljamo le prvovrstne visokohomske upore, posebno dobri so oni, ki so zaprti v brezžičnih cevkah.

Reakcijski sistem izboljšamo s tem, da uporabljamo mesto induktivne, induktivno-kapacitivno reakcije, ki dopušča mnogo finejšo regulacijo. Važno je tudi, da uporabljamo za ojačevanje prave elektronke s pravilno anodno in mrežno napetostjo.

Nizko frekvenčni transformatorni ojačevalci pa izboljšamo na ta način, da uporabljamo samo prvovrstne transformatorje in po možnosti dve različni znamki, ker ima vsak fabrikat drugo resonančno lego.

O tem vprašanju bodo amaterji in zainteresirani lahko dobili podrobno pojasnila na radio-rastavi (17.—26. septembra), ker bodo tam vedno navzoči strokovnjaki in odborniki radio-kluba.

Naročajte »Slovenca«!

Darovi

Za župnika Planinca nagrobni spomenik so darovali do sedaj sledeči p. n. gg.: Anton Golenc, trgovec, Sv. Miklavž pri Ormožu, Jakob Zadavec, veleindustrialec, Središče in Martin Rakusa, posestnik v Ormožu, dr. Anton Hrovat, primarij, Ormož, Jože Borko, trgovec, Vodranci, Kmetška hranilnica in posojilnica Sv. Bolfenk, Občina Kog, Jože Breznik, posojilnica Kog po 100 Din; I. Göttlich, trgovec, Maribor 200 Din; Okrajna posojilnica Ormož, Okrajna posojilnica Ljutomer, Marko Kranjc, oblatni odbornik, Maribor po 50 Din; Jože Serber, živinozdravnik, Ormož 40 Din; Hotel Miklič, Ljubljana 30 Din; Andrej Zmavc, direktor, Maribor, Bude Prica, polkovnik, Maribor, Uprava Križiškega reda, Velika Nedelja po 25 Din; Fran Alič, prof., Ptuj, Ivan Rakusa, dimn. mojster, Ormož, Anton Kerencič, trgovec, Pesnica po 20 Din; Ksaver Meško, župnik in pisatelj, Sele 14 Din; dr. Josip Komljanec, direktor, Ptuj, Fr. Milinarič, poštini upravitelj, Središče, Rudolf Šterman, kom. žand., Sv. Barbara v Haložah, Evald Vračko, župnik, Št. Ilj, Fran Karbaš, šolski nadzornik, Ljutomer, Martin Schönwetter, sedlar, Jastrebec, Stanko Polanec, usnarj, Ljutomer, Jakob Štampar, župan, Presika, Franciskanski samostan, Maribor, Fran Ogrizek, veleposestnik, Sv. Križ pri Rogaski Slatini po 10 Din. Bog platil! — Gostoljubne in požrtvovalne lastnosti rajnega župnika Planinca so kriva, da bo njegova zapuščina najbrž pasivna, ter se ponovno prosijo vsi znanci in prijatelji, da po doposlanih položnicah nakažejo vsak po svojih močeh za nagrobni spomenik. — Darovi se lahko pošiljajo tudi na naslov: »Kmetška hranilnica in posojilnica Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi« — Odbor.

Gospodarstvo

Iskaz o stanju Narodne banke s dne 31. avgusta 1927. (Vse v milijonih Din, v oklepaju razlika napram stanju z dne 22. avg.) Aktivna: kov. podloga 491.1 (— 2.8), posojila: na menice 1.217.2, na vredn. pap. 232.1, skupaj 1.449.3 (+ 42.6), saldo raznih računov 1.343.9 (— 17.1); pasiva: bankovci 5.628.1 (+ 102.3), drž. terjatve 158.8 (— 151.2), obveznosti: po žiru 958.0, po raznih računih 400.5, skupaj 1.443.5 (+ 71.6); bilančna svota 9.811.6; ostale postavke neizpremenjene.

Konstituiranje uprave zagrebške borze. Za predsednika je zopet izvoljen dr. S. Šverljuga, za podpredsednika pa Samuel D. Alexander in Milan Milić.

Fuzija v belgijski avtomobilski industriji. V Belgiji se mnogo razpravlja o fuziji vodilnih tvrdk avtomobilske industrije, ki so: Excelesior, F.N., Minerva itd. Ustanovila bi se ena sama družba. Nato bi »Excelesior« delal samo luksuzne vozove, Imperia male športne vozove itd.

Hmelj. Iz Zateca poročajo 6. t. m., da se nakupovanje vrši mirno; cene so za 50 kg 2100 do 2400 Kč.

Pokrajinska razstava v Ljubljani od 17. do 26. septembra bo imela za gospodarstvo sledeče važne oddelke. Kmetijska razstava bo obsegala s podskupinami: sadje, zelenjava, mlekarstvo, čebelarstvo, vina, zlasti pa kmetijsko-strojni oddelek; kajti na velesejmu je bila vsekakor poljedelskih strojev premala izbira.

Opil. Letos bo znašala produkcija opija v naši državi 40—43 ton. Zalogo od lani znašajo 12—15 ton. Največja je produkcija v okolici Strumice (12 ton). Cene za staro blago so 1000—1250 Din, za novo 800 Din za oko. Kvaliteta opija je zelo dobra.

Kaj je z liro? Uradni list fašistovske vlade demantira vesti o nadaljnjem dvigu lire. Parola je sedaj: nekaj časa, vendar pa ne dolgo, bo lira stala med 89 in 90 za funt šterling. Italijanska vlada ima dovolj sredstev, da bo ta kurz držala.

Borza

8. septembra 1927.

DENAR.

Curih. Belgrad 9.13, Berlin 123.37, Budimpešta 90.75, Bukarešt 3.19, Dunaj 73.10, London 25.2125, Newyork 518.60, Pariz 20.33, Praga 15.37, Trst 28.18.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.495, Kodanj 189.85, London 34.49, Milan 38.55, Newyork 709.50, Pariz 27.805, Varšava 79.20. — Valute: dolarji 707.70, angleški funt 34.45, francoski frank 27.805, dinar 12.495, češkoslovaška krona 21.08375.

Praga. Devize: Lira 183.375, Zagreb 59.40, Pariz 132.25, Newyork 33.745.

Dinar: v Newyorku 176.05, v Londonu 276.10 in v Berlinu 7.40.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Elektri: Don. savska-jadr. 79, Živno 90, Hrv. esk. 10.99, Alpine 47.50, Greinitz 6.50, Trbovlje 57.60, Kranjska industr. 45.50, Slavonija 1.50.

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto
1928
s podobo
svete
družine bo
izšla
te dni.
—
Naročila
se že
sprejemajo.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priporoča gg. katehetom sledeče knjige:

- Bopp L., Das Jugendalter und sein Sinn. Eine Jugendkunde zur Grundlegung der Jugendführung. 340 str., vez. 112 Din.
Dauerböck P. J., Das Wort Gottes an die Kleinen. Kinder-Homilien auf alle Sonn- und Festtage nebst Gelegenheitsansprachen. 159 str., nevez. 30 Din.
Dörner K., Die Stunde des Kindes. Kinderpredigten. 284 str., vez. 94.50 Din.
Fahnenbruch F., Kinderpredigten. 73 str., vez. Din 32.50.
Fahnenbruch F., Der Gottesdienst des Kindes. Ansprachen über das religiöse und sittliche Leben des Kindes. 104 str., nevez. Din 35, vez. Din 46.
Gatterer M. S. J., Kinderseelsorge. 222 str., nevez. Din 75.
Gatterer M. S. J., Katechetik. 656 str., nevez. Din 198.
Gürtler E., Vollständige Katechesen für das erste Schuljahr. 188 str., nevez. Din 29.50.
Heiser H. A., Die Frühkommunion der Kinder. Praktische Anleitung für Priester, Eltern und Erzieher. 133 str., nevez. Din 41.
Hoffmann, Handbuch der Jugendkunde und Jugendzerziehung. 416 str., vez. Din 98.
Mostert K., Jünglingsseelsorge. Ziel und Aufgaben einer planmäßigen Seelsorge für die heranwachsende männliche Jugend. 349 str., vez. Din 108.
Köhn J., Saat und Ernte. Lebenskundliche Besprechungen zur Einstellung der jugendlichen Selbsterziehung auf dem Familienberuf. 169 str., vez. Din 50.
Mayer Dr. H., Katechetik. 179 str., vez. Din 52.
Metzler Dr. F. G., Erziehe zur Wahrhaftigkeit. 288 str., vez. Din 68.
Ries Dr. J., Katholische Lebensführung. Gedanken für Fortbildungsschule und Christlehre. 230 str., vez. Din 65.
Um Sitte und Sittlichkeit. Ein Kommentar zu den Katholischen Leitsätzen und Weisungen zu Selbsterziehung auf den Familienberuf. 169 str., vez. Din 60.

Zanesljiv zaslužek

nudimo gospodom, ki žele prevzeti prodajo dobro idočega predmeta po deželi. Ponudbe upravi pod: Velik zaslužek 6869.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI:

FRANCOSKO — SLOVENSKI SLOVAR.

Sestavil dr. Janko Pretnar. Cena vez. Din 70.—.

SLOVENSKO — FRANCOSKI SLOVAR.

Sestavil dr. Janko Kotnik. Cena vez. Din 70.—.

Krojaški pomočnik

pošten, zdrav, izurjen — išče stalne službe pri dobrem mojstru, za takoj. Najraje v mestu. Naslov v upravi lista pod: 7068.

UCENCA

kateri ima veselje do sedlarske in tapetniške obrti, sprejme takoj Josip Lenarčič, sedlar in tapetnik, Cerknica 50 pri Rakeku. 7050

V GRADCU

(Avstr.) se sprejme na stanovanje in hrano dijaka ali dijakinjo, učenca ali učenko. Dobra, snažna oskrba, elektr. razsvetljava, sopolaba klavirja, event. pripomoč v nemščini. Frida Kottig. Graz, Rösselmühlgasse 15

KOČIJA

polkrita, dobro ohranj., se takoj proda. Naslov v upravi pod šte. 6828.

Trgovino

s stanovanjem v mestu ali na deželi, mesečni promet 50—60.000 Din, išče m. — Ponudbe na upravo pod šifro: »75.000 — šte. 7076«.

SNEŽNE ČEVLJE

sprejema v popravilo vsed bliažjoče se sezono že sedaj tvrdka M. Trebar, Sv. Petra cesta 6, in Prešernova ulica 30.

Sadno drevje

v najboljši kakovosti nudijo I. slovenske drevesnice I. Dolinšek, Št. Pavel v Savinjski dolini.

Otrešena in namizna

JABOLKA

otresena franko vagon Novomesto po 125.— Din namizna pa razpošiljam od 50 kg naprej proti povzetju po 2.75 Din Albin Krevs, trgovec, Brusnice pri Novem mestu.

Trgovina

meš. blaga, 2 lokala, 1 skladišče, se odda. Prevzeti je samo malo zalogo svežega blaga. Nahaja se v malem industrij. mestu na glavnem trgu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 6829. Prostor pripraven tudi za drugo podjetje.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah Gerne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica šte. 3

Debele

luskinaste otrobe

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta 24.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA. Stari trg 12 - Židovska 4.

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar

krovec
Ljubljana, Hrenova ul. 9

IVAN JAVORNIK

mesar
Ljubljana, Domobranska c. 7
Stojnica poleg Zmajskega mostu

Blaž Jančar

picskar
Ljubljana, Breč

KNJIGOVEZNICA R. T. D.

U LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6/II

Deželna lekarna

pri »Mar. Pomagaj«
Mr. ph. M. Leustek
Ljubljana, Resljeva cesta 1

K. Pečenko

trgovina vseh vrst naulja in čevljarstvih potrebščin
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ

črkošlikarja, Ljubljana
Resljeva cesta 2
Telef. 2908 Ustan. 1903

Franc Fojan

splošno krovstvo
Ljubljana, Galjeva 9
pri dolnj. kolodvoru.

Rudolf Radovan

tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7

KOVAČIĆ & JAPELJ

trgovina s spec. kolonij, in materij. blagom
LJUBLJANA, Kongresni trg 19

Stanko Kezele

splošno kleparstvo
Ljubljana
Bohoričeva ulica št. 3

Prodajalna K. T. D.

(H. Ničman)
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

Objava

za oddajo zakupne pravice velikoprodaje tobačnih izdelkov cigaretnega papirja in vžigalic za dobo dveh let 1928/1929.

Dne 1. oktobra 1927 se vrši v pisarni Uprave Državnih Monopola v Beogradu prva ofertalna licitacija za oddajo zakupne pravice velikoprodaje tobačnih izdelkov, cigaretnega papirja in vžigalic v prodajnih reonih za čas od 1. januarja 1928 do 31. decembra 1929 pod pogoji, ki jih je predpisala Samostalna Monopolska Uprava pod Mbr. 14.000 od 12. avgusta 1927.

Ponudbe za to licitacijo se sprejmejo odrejenega dne do 11 dopoldne v pisarni načelnika Odeljenja Prodaje Uprave Drž. Monopola v Beogradu, a odpiranje istih se vrši istega dne pri seji Upravnega Odbora Samostalne Monopolske Uprave v Beogradu.

Kavcija za to licitacijo se polaga počevši od 1. septembra 1927 pri depozitni blagajni Uprave Državnih Monopola v Beogradu, a prejema se pod predpisanimi pogoji vključno do 30. septembra 1927 do 5. ure popoldne.

Tiskani pogoji za to licitacijo se dobijo pri Upravi Državnih Monopola — Odeljenje Prodaje — v Beogradu, pri Oblastnem Monopolskem Inspektoratu v Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Skoplju ter pri Tobakni tovarni v Ljubljani. — O tem se obveščajo interesi radi znanja.

Pr. Br. 24.132 od 20. avgusta 1927.

IZ PISARNE UPRAVE DRŽ. MONOPOLA V BEOGRADU.

**Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!**

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvojica
poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

„SLOVENE“

Dobro je vsikdar

ga inserent izda

veliki ali

priprosti

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

ali pa misli kaj kupiti, je

„Slovenec“ za insercijo

ob vsaki priliki najbolj

za oglase

v tem med

narodnim ljudstvom

po deželi naj-

bolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v

majhni obliki (naj manjš

prostor za enkrat samo 5D)

zagotovi oglaševalcu gotov

priloge. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

ali pa misli kaj kupiti, je

„Slovenec“ za insercijo

ob vsaki priliki najbolj

priporočljiv!

Sedmi natis velike izdaje

Slovenska kuharica

Priredila S. M. Felcica Kalinšek

Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi priloge in naravnih barvah (193 barvnih slik). Elegantno vezana 160 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.